

ARANY
is csak akkor értek ha van hozzá jó
44. Isteni...
44. Isteni...
44. Isteni...

Hasznos tudni,

hogy a derüs hangulat, a jó közérzés mindig a gyomor és belek kifogástalan működésétől függ.

Szorulásban szenvedőknél, emésztési hiányoknál pedig

Schmidthauer
természetes

Igmándi

késérővize válik be legjobban.

tegszobája külsőbét. A legkisebb izgatást is távol kell tartani tőle! Hiszen most igazán az itt a döntő kérdés:

hogyan bírja, meddig bírja a szíve, amelynek digitális-szal, kámför, koffein, transpulnín- és vérijekcióikkal sietnek minduntalan a segítségére.

Oxigén is rendelkezésre áll. A legnagyobb baj ijesztő legyőngültség. Napokig alig evett. Kávé, tejen és teán élt. Szombaton már evett egy kis fűszert, pirított kenyéret, befőttet. Gyakran szemezeit szelődte. Ha pedig egy kis erőre kap, mindjárt tréfálkozik és tiltakozik az aggodalmaskodások ellen. Amikor Olivér fia halkán érdeklődött az apólónójemél: elég-e a szobában a levegő? — nyomban kész volt a rendreutásító kérdéssel:

Mi az, mit futogtok? Talán már elparentáltak?

Nem hagyja szó nélkül azt sem, ha valaki sötét ruhában lép be hozzá:

Miért jöttök ilyen gyászosan? Semmi szükség

szerdától kezdődően már válságossá vált az állapota

Szerdán este Móra járóorvos vizsgálta meg. Csütörtökön reggel Turchányi és Hegymegi-Kiss képviselők Hetényi és Kiss fővárosi orvosokat hozták magukkal, délután pedig Herceg professzor érkezett meg Gaszton bácsi hűségese jóbarátjával, rajongó tisztelőjével, Sümei Vilmosmal. A konzilium megerősítette Deceleva dr. diagnózisát: kétoldali tüdőgyulladás. Szombaton délután 12-4 óra között súlyos szívgyöngültség támadta meg, amelyet csak nagynehezen sikerült legyűrni. Fájdalmat — szúrás — tüdőben — megszüntek, de kedélye továbbra is rendkívül ingadozó, amire elég magyarázat általános legyöngültsége. Sümei Vilmos tele van rossz sejtelmekkel, zokogva bucsuzik az előszobában.

— Ha talpraáll — mondja a fia —, legalább két hónapra el kell utaznia, valahová délre, a tenger mellé. Meránba vagy San-Remóba.

ség erre!

És ha csak néhány pillanatra tér is magához letargiájából, bámulatos pedantériája nem hagyja el. Az ágya mellett függ az Apponyi Poliklinika naptára. Amikor ez leest, rögtön megkérdezte:

— Hova tetették?

Nyolc nappal ezelőtt, szombaton délután feltette ágyba az influenza. A vasárnapról hétfőre virradó éjszaka egyoldali tüdőgyulladás jelentkezett, amely péntekre a tüdő baloldarára is átterjedt.

Vasárnap göresös hidegrázás gyötörite.

Tízpercenként egy-egy fokot ugrott ijesztően a láz. Hétfőre nagyon elgyöngült, de kedden még leveleket diktált: az utolsó levelet Turchányi Egon képviselőnek. Megállapodás szerint éppen

most vasárnap kellett volna Serédi herceg-prímást fölkeresnie,

de már kedden lemondott Turchányinak küldött levelében az esztendőgi utazásról. Allandóan érdeklődött pártyja ügyei iránt, de

Csak minél messzebbre a politikától.

Amikor legutóbb is meghallotta a legújabb inségadó-rendelet híré, rosszálón esővált a meg a fejét:

— Ugyálszik, nem akarják elhinni, mennyien vannak az országban, akik még a mostani adóterheket sem bírják. Mi lesz azokkal, akik nem tudnak fizetni?!

Azután megint injekciók és injekciók. De azt se hagyja szó nélkül:

— Igazán lelkiismeretlenség ennyi gyógyszerrel egy halandó emberbe beléltetni...

Elsorolják neki, mennyien érdeklődnek iránta az ország minden részéből. Erre oda-szól vejenek. Szívből Gusztnak:

— Ezeknek prompt választani kell!

Esen látnivalóan bántja, hogy nem válaszolhat mindenkinek személyesen, nem kopogtathat egy ujjal az írógépén. A szombati válságos órák után aránylag jó éjszakája következett: egy kis megkönnyebbülés. A vasárnapi reggeli gyorsvonattal gróf Zichy János, gróf Somssich Antal, gróf Jankovich-Bésán Endre és Vass Sándor, a Függelven Kisgazdapárt igazgatója utaztak el Budapestről, gróf Zichy Szekesfehérvárra, a többiek Balatonboglárra, Gaal Gasztonhoz. Megilletőve hallgatják Zichy gróftól amikor elmondja, 45 esztendő érettségi találkozóra utazik Szekesfehérvárra.

— Ezen a találkozón ott kellene lennie szegény Gaal Gasztonnak is.

Együtt végeztük 45 esztendővel ezelőtt a szekesfehérvári gimnáziumot.

öt évig egy padban ültünk, egymás mellett. Mind a ketten tiszta jeles tanulók voltunk. Ami a legjobban föltűnt akkoriban:

Gaal Gaszton esodálatos érzi a klasz-szikus nyelvekhez.

Görögben verhetetlen volt, de a reálisk is teljes mértékben lekötötték érdeklődését. Idealista volt, de elszánt akaratú, nem gögős, de önértés és anélkül, hogy valaha is érzelmes lett volna. Föltűnő zárkózottsága nagy respektust teremtett iránta diákjarsaiban. Szívemből sajnálom, hogy nem lehet jelen a 45 éves találkozó. De talán majd az ötvenedikén...

A balatonboglári kuriában Gaal Olivér fogadja és nyugtatja meg vasárnap délelőtt a látogatókat: az éjszaka megkönnyebbülést hozott. Gaal Gaszton az utóbbi időben már csak a pénzügyeit intézte a 997 katasztrális holdnyi

Gaal-birtoknak, a gazdálkodást Olivér nevű fia látja el. Önkéntelenül fölmerül a kérdés, hogyan van az, hogy Gaal Gaszton fia nem politikai?

— Csakugyan szándékomban van — feleli Gaal Olivér —, hogy majd ha a gazdaság nem köt le annyira én is belekapcsolódom a politikai életbe. De most még egyelőre nem időszert ez a kérdés!

Egy másfélévesztendő kisfia és egy öthónapos kisleánya van Gaal Olivérnek. A harmadik Gaal-unoka a kis Sziberth Gusztó, aki most itt autózik, magahajtozza kis kocsiján a virágágyak között. Apja, Sziberth Gusztáv, Gaal Gaszton veje Látványban bérlet gróf Jankovich Iván birtokából 800 holdat, de most persze, ideköltözött az egész familia. Fölválta virrasztanak nagy betegük mellett. Délelőtt 10 órákor érkezik dr. Deceleva és amikor a háromóránként megismétlődő vizsgálatot befejezi, szorongva lessük a beszámolóját:

— A tegnapi nehéz órák után bekövetkezett enyhültséget ma romlott a beteg állapota. Hőmérséklete 38,8, érverése 106, légzése 52. A tüdőlelet nem változott. Ertelmi megnyilatkozása tiszta.

A romlás a hőmérséklet felszökésében, a légzési és a pulzusszám emelkedésében mutatkozik.

Ezzel szemben a szív működésén jó, erőteljes. Ugyálszik, hogy a tegnapi szívgyöngültség legalább egy időre sikerült kiküszöbölni. Néhány lap azt írta, hogy az itt járt professzorok véleménye szerint a beteg állapota súlyos, de nem életveszélyes. Ugyan kijelentéstök sohasem tettek.

Egybehangzó véleményük ez volt: az állapot igen súlyos, de nem reménytelen.

Ebben a pillanatban az életveszély továbbra is fennáll, de tekintettel a szív működés minőségére, a gyógyulás lehetősége nagyobb. Az esetleges veszedelem a szív működés romlásában jelentkezik és abban, hogy az éjszai tüdőgyulladásnál nincs kizárva újabb göcök jelentkezése.

El kell most készülnie lenni mindenkire...

A kezelőorvosnak ez a jelentése keserű esalódás a vasárnap reggeli közléssel szemben, amely szerint „elégé nyugodt éjszaka után javulás várható”. A hőmérséklet reggel még csak 37,8 volt, de a láz déli 12 órákor már 38,8-ra emelkedett. Az orvosi jelentés ekkor így szólt:

„Kisebbsértékű visszaesés, tüdőlelet változatlan, hőmérséklet 38,8, légzés 52, érverés 106, utóbbi igen erőteljes, egyenletes. A tegnapi föltépet szívgyöngültséget sikerült elcsinálni. A közérzet eléggé rossz, censoriom tiszta.”

Déli 1/2 órákor elég jó ebédelt a beteg, parafőzleket evett sodort piszkotával és alma-kompót. Étkezés közben azonban el-elbóbiskolt, úgy, hogy minduntalan éberszegtetni kellett. Erőltén kezéből kiesezett a tányér. Az apólónó mindjárt segítségére sietett, amire fáradtan elmosolygott:

— Erőltén női kezek ne vegyék ki a tányért a biztos férfikezből...

Varga Béla plébános, aki idejének legnagyobb részét ugyancsak a betegágy mellett tölti, meg akarta fektében igazítani, de kieszett a kezéből, amire Gaal Gaszton megint csak tréfálkozni kezdett:

— Hát még az egyház karjaiban sincs biztonságban az ember!

Ezután ismét letargiába merült. Gyakran beszél álomban, de az összefüggéstelen szavakat néhéz összerendezni. Ilyesmiket mond:

— Összefogni... bajbanjuttot kisgazdák, fogjatok össze... hitelt kell szereznél...

Délután 1/2 órákor Gaal Olivérrel, Sziberth Gusztávval és Varga plébánossal ültünk a tornácban, ahová olykor-olykor kihallatszik Gaal Gaszton száraz, fojtott köhögése. Megérkezik dr. Deceleva, bemegy a beteghez és amikor kijön, komor arcáról leolvasható a rossz hír. A kezelőorvos szó nélkül írja a jelentést:

„A beteg állapota rosszabbodott, hőmérséklet 39,5, érverése 124, légzés 56. A szív működés a délelőttihez képest gyöngült.

A beteg állandóan alszik.”

— Folytatás a 4. oldalon. —

Metro Goldwyn Mayer
RADIUS
METRO FILMPALOTA
Utolsó pár nap!
ÉGI TITÁNOK
A legcsodásabb filmje!

(Metro Goldwyn Mayer-film.)

Ön még nem látta?

Siessen megtekinteni és elnyerheti a Budapest-Páris-Páris-Budapest légiutra a Cína szabadjegyét.

Előadások 2-6-ig folytatólagosan, azután 6, 8, 10 órákor. Vasárnap 1-4-ig folytatólagosan, azután 4, 6, 8, 10 órákor.

Szöke Szakáll

világhírű bohózat

Csak egy héti! Csak egy héti!

„Vonósnyegyes”

új átirásban

Salamon Béla

ragyogó alakításával

döntő siker,

szakadatlan

kacagás

a KOMÉDIA ORFEUM-BAN

Jókai-tér 10. Telefon 180-20

1-2-3 pengős helyár

AZ ASZTALOS IPARTESTÜLET VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ

BUTORCSARNOK SZÖVETKEZET

MINT AZ I. O. K. SZ. TAGJA, ÜZLETÉT ÜLLŐ-UT 18. SZ. ALÓL

V, GRÓF TISZA ISTVÁN-U. 18. SZ. ALÁ HELYEZTE ÁT VIII, JÓZSEF-KÖRUT 23. SZ. ALATT LÉVŐ ÜZLET TÖVÁBBRA IS FENNÁLL.

Mussolini a Marcia su Róma 10-ik évfordulóján szemlét tart a római rendőrség fölött

Nehéz betegséggel vivódik hetek óta Péchy Erzsi elhagyott Hunyadi János-uti villájában

(A Reggel tudósítójától.) A telefonja 526-31. „A művész nő állomása megszűnt” — jelenti a „központi főügyelet”.

„A riasztó hírek nem oly sötétben igazak, mint ahogy napok óta szájról-szájra járnak a városban.

Péchy Erzsi nagybeteg,

de jókedvű s ha nincsenek fájdalmai, bizik a jövőben, bizik föl-épülésében és abban is, hogy még énekelhet — mondja informátorunk, aki a telefonkúri, elzárt villába bejáratos. A tragikus hírek ugyanis arról adnak számot, hogy Péchy Erzsi, aki néhány hónappal ezelőtt még egészséges volt,

Péchy Erzsi

nehézen gyógyuló betegséggel, önmagával tehetetlenül fekszik Hunyadi János-uti villájában, elhagyottan és súlyos anyagi gondok között.

Az operett leggrandiózusabb, ibolyaszemű, szőke primadonnája valóban nagybeteg. Ez év tavaszán történt, hogy fájdalmai keletkeztek s akkor vizsgálatta meg magát Verebély és Adám professzorokkal, akik egybehang-

azonnali műtét szükségességét állapították meg.

Péchy Erzsit akkor a Verebély-klinikán meg is operálta Verebély sebésztanár és állapotában határozott javulás állott be. Bár Verebély tanárnak aggodalmai voltak, Péchy Erzsi néhány hét múlva már kiutazott Berlinbe, ahol tizenkilenceszer eljátszotta a „Szép Heléna”-t. Hónapokig élt azután Berlinben új elhelyezkedési lehetőségeket keresve, de eredménytelenül. Verebély professzor Pestről való elutazása előtt a legszigorúbban meghagyta neki, hogy az esetben, ha a legesélyesebb fájdalmakat érzi, azonnal üljön vonatra és jöjjön haza, Péchy Erzsi otthagya Berlint és hazajött. Itthon azonnal röntgen- és rúdium-kurát alkalmaztak a betegség gyógyítására, amely

akkor még csak az egyik kar szabad mozgását akadályozta, mintegy tíz napja azonban Péchy Erzsit az ágyhoz köti.

A Hunyadi János-uti villa háznője, különösen a beteg művész nő férje, lovag Garibaldi Leó,

akikhez alig egy éve ment férjhez Péchy Erzsi, a legnagyobb önfeláldozással ápolják a nagybeteg művésznőt. „Garibaldi naphosszat nem mozdul az ágya mellől szegény Erzsinek” — mondotta informátorunk —, ő eteti, mosdatja, ápolja, vigasztalja hősiesen, türelmesen, rájogó szeretettel.

Tény és való, hogy Péchy Erzsi, különös tekintettel arra, hogy szerződést nem vállalt betegsége miatt, súlyos anyagi gondokkal küzd. A háztartás gondjait férje látja el annak a napi 10 kiló gombának a jövedelméből,

A hetvenéves Caillaux nyilatkozik A Reggel-nek

A világ katasztrófájáért a multat okoija

Bécs, október 22.

(A Reggel tudósítójától.) Bécsben járt Caillaux, Franciaország volt miniszterelnöke és pénzügyminisztere, a háború végén hazatérőnek bélyegzett és háromévi fogságra ítél politikust, aki azóta minden kormányválság alkalmával a possibilitiesok sorában szerepel.

Hetvenéves, de alig látszik többnek ötvennél.

Elegáns, monoklis férfi, nem hasonlít a kispolgári hanyagul öltözött francia politikusokra, inkább angol diplomatának hinné az ember. Amikor

Caillaux

A Reggel tudósítója beszélget vele, egy-egy kérdés után hosszasan nézegeti a manzsettagombjait, azután megdöglőltan válaszol:

— Európa a pusztulás szélén áll, gazdaságilag és kulturálisan egyaránt és ha most meg nem tálálja a megértés és együttműködés útját, menthetetlenül el fog süllyedni. Joseph Conrad egy regénye jut eszembe mindig, ha a mai helyzetre gondolok. A hájón vad civakodás tör ki egy néger miatt. Már előhúzzák a késeket, már egymásra akarnak rohanni, amikor hírtelen kitör a vihar, Elmerülés fenyegeti a hajót, elhajigálják a késeket és mindnyájan hozzálátnak a mentéshez. Így lesz valahogy Európa hajójával is...

— És ki játssza itt a néger szerepét?
— A mult. Ez elég sötét hozzá, hogy megfeleljen a néger szerepének. Európa most valasztan van, ezt be kell látnia minden gondolkodó embernek. Vagy megtalálja az utat a megértéshez és

a legmagasabb zene:

T. BRÖDY R.

SUPER 33 Standard

A legtökéletesebb 6+1 csöves superheterodyne kapcsolású rádió.

amelyet kis pestkörnyéki gazdaságának bérleti díjaként mindennap beszállítanak a Hunyadi János-uti villába s amelyet egy közeli fűszeres vesz meg rendszeresen. A Hunyadi János-uti villa eladó, sokkal kevesebb adósság van rajta az értékénél, amely, ha készpénzben rendelkezésére állna a nagybeteg művésznőnek, visszaszerezhetné elvesztett egészséget. A villa napjai szomorúak. Péchy Erzsi a napokban az kérte, hogy híres szép perzsabundáját vigyék oda az ágyához. Sirva simogatta és csokolgatta végig s alig bírták meggyőzni arról, hogy nem igaz, hogy nem fogja viselni többé...

Az orvostudomány bizik föl-épülésében. „Nyugalom kellene hozzá, valamivel kevesebb anyagi gond” — mondja valaki, aki közel áll hozzá, sirva a telefonba...

SENATOR EXTRA

CIGARETTAHÜVELY

ARANY DOBOZBAN — ARANYAT ÉR!

együtt dolgozóhoz, a béke és a megnyugvás politikájához, vagy elsüllyed a viharban.

Szünet... Caillaux a távolba merengő szemmel csöndesen mondja:

— En nagy érzem: Európa megtépve, de élve kerül ki ebből a viharból... J. A.

— Folytatás a 2. oldalról. —

Dermedt osznd támad a tornácra. Az aggodalom torkunkra forrasztja a szót. Mindnyájan a kezelőorvos felé fordulunk, aki végre megszólal:

— A beteg állapota quo ad vitam hanyat.

— Az élethez való remény hanyatlak... —

— feleli az orvos.

Majd ismét bemegy a betegszobába. Kámforinjekciót ad. Ekkor érkezik meg a sürgöny Székesfehérvárról, a 45 esztendő érettségi találkozóáról:

„Találkozóra összegyűlt társak szeretettel küldik üdvözlésüket. Kívánjuk egészségged teljes helyreállítását. Zichy János, Streit, Gebhardt, Lapits, Weisz Hugó, Pöschl, Körmöczy, Einbeck, Kukorelli.”

A másik sürgöny gróf Eszterházy Mórié. Válasz fizetve. Gaal Olivér szinte öntudatlanul veszi kezébe a ceruzát, a tornára újabb visszaérkező doktorra pillant és tempán szótágra írja a válaszlapra:

„Átyám állapota változatlanul súlyos...”

— Mit irnak még? — kérdi.
— Semmit — feleli az orvos — ez megmond mindent!

— Súlyosabb a helyzet, mint tegnap délután 12-4 óra között? — kérdezzük.

— Tegnap a szivgyöngesség dominált — válaszolja Deceva dr. —, most pedig a hőmérséklet emelkedése, a nagybőfoku elcsétség jelent nagy veszedelem.

A tornác alól fájdalom ugatás hallatszik. Gaal Gaszton hűsöges kutyája, Sztóri, Rin-Tin-Tin-nek, a híres filmszínésznek az unokája,

Ma először a PALACEBAN!

SERGEANT X

Örmester X, a titokzatos legionista
IVAN MOSJOUKIN németül beszélő filmje

lik...

Gaal Olivér néhány nehéz pillanat múlva halaknak megkérdi:

— Quo ad vitam? Mit jelent ez?

mint a gazdája szokta büszkén emlegetni, — ki van tiltva a betegszobából. Most szünet nélkül föl-üljárkál a tornác alatt, lehorgasztott fejével, üres tekintettel. A Gaal-kuriában két-ség és remény között, elmondhatatlan szorongó aggodalomban telnek a súlyos órák... A 6 órák helyzet:

„A beteg állapota rosszabbodott. Állandóan mélyen alszik. Állmában félrebeszél. Hő-mérséklete 39, érverése 112, légzése 58.”

Este 9 óraker új vizsgálat, új jelentés következik:

„A legutóbbi vizsgálat eredményéhez képest csekély javulás. Táplálékfővelét ki-élelti. A beteg állandóan alszik. Erőbeli állapota hanyatlak. Hőmérséklet 38,8, ér-lökés 112, légzése 56. A szivműködés a dél-utánéhoz képest javult. A beteg állapota nem reménytelen.”

Az esti órákban Varga plébános tartózkodik állandóan a betegágy mellett. Éjjel 1/2 óra-ker néhány pillanatra kijön és alig hallhatóan mondja:

— Öntudatlanul fekszik, időnként félrebeszél, állapota állandóan aggasztó, láza változatlanul magas...
Ludvig Dénes

Ausztria-díjat

futották, amely az idén grandiózus sportkeretével a békeévek legimpozandusabb Ausztria-díjára emle-keztetett. A startnál négy ország tenyészéses talál-kozott, köztük két elsőklasszusú német 16, Oppen-heimer 1. német St. Legez-nyerő Mio d'Arezzoja és a graditzi főmérés Viaductja. A fogadásokban fő-képpen ez a két 16 szerepelt. A magyar kvartetből (Siker, Musset, Pillanat, Adagio) leginkább a Gutai által*lovagolt Sikerben bíztak.

A verseny a magyar színek győzelmét hozta.

Siker biztosan ötnegyed hosszal győzött a német Mio d'Arezo ellen,

de a verseny tulajdonképeni meglepetése Adagio 3. helye, kitünő futása, nagyszerű teljesítménye, amellyel hároméves léteére az idősebb graditzi Viaductot egyenlő sulygal egy hosszal megverté. A győztes Sikert Horváth Akos tenyészette és Ernő fia színeiben győzött. A kettős magyar siker-hez még egy harmadik is járult, a Horvay-handi-capet Issekutz Gyuláné Szillyverre nyerte.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Rumba (5), 2. Balkónig (4), 3. Vakmör (8), Fm.: 8 16. Tot.: 10:54, 24, 18, 20.
II. futam: 1. Herba (15), 2. Happy horse (6), 3. Chestnut (4), Fm.: 5 16. Tot.: 10:38, 15, 16, 21.
III. futam: 1. Szitgyáva (3), 2. Malhatna (8:10r), 3. Volt (8), Fm.: 5 16. Tot.: 10:52, 17, 12, 16.
IV. futam: 1. Siker (4), 2. Mio d'Arezo (15), 3. Adagio (16), Fm.: Viaduct (12), Musset (6), Phönix (10), Carevix (10), Reichsherold (2), Rek (6), Orco (6), Pillanat (10), 15h, 1h. Tot.: 10:57, 19, 14, 58. 16:5, 1:21.
V. futam: 1. Evidan (2), 2. Donvecciatli (15), Fm.: 2 16. Tot.: 10:28, 15, 12.
VI. futam: 1. Jaroslawice (2), 2. Pas de Calais (2), 3. Marya II. (6), Fm.: 4 16. Tot.: 10:26, 11, 13, 12.

— Ismét véres vererekedések voltak nemzeti szocialisták és szociáldemokraták között Ausztriában. Beesből jelentik: St. Pöltenben heves összetűzős támadt szociáldemokraták és nemzeti szocialisták között, amelynek a rendőrség gumibotokkal vetett véget. Számos letartóztatott vererekedő gumibotokat és vas-botokat találtak. — Krembsben a vasárnapra virradó éjszaka egy szocialista és egy ismer-ten megmádatott egy nemzeti szocialistát, akit súlyosan megsebesítettek. A szocialistát letar-tóztatták. — A marbachmelletti Grauzban a községházán a munkanélkülitámozgatás kifé-zése alkalmával heves vererekedés támadt, amik-ker néhány munkanélküli éltette Oroszorszá-got és a szovjetet. A vererekedés során egy szociáldemokrata súlyosan megsebesült.

— Vasárnapi öngyilkosság. Vasárnap délután a városligoti Közlekedési Múzeum mögött a villamos elő vetette magát Daniel István 36 éves munkás-aszony. Koponyáján és karján sérült meg olyan súlyosan, hogy kórházba szállítása után meghalt.

Megyeri versenyek

Ószirőzsa küzdelem után nyerte a nagy gátversenyt

Az utolsó futam óvása az időelől all right miatt meglusult

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap az Urlovasok Szövetkezele tulmérézetett programmal várta a Megyerre tóduló közönséget. A hét számból álló program az Eladók gátversenyével kezdődött, amelyet Bakter, nagy esélyének megfelelően, végig vezetve nyert. Az Igazgatósdái akadályversenyben félton Rondino vezetett, az utolsó sővényt már Komilff és Ki tudja? együtt ugrották, végül az öreg Ki tudja? érte el előbb a célt. A Háromévesek nagy gátversenyében az osztrák Annabel nem bizonyult méltónak az egyedüli véleményezésre, mert 2000 méter után reménytelenül verve volt s

Orlow és Ószirőzsa kemény fülseből az utóbbi került ki győztesként.

A Herceg Taxis M. E.-emlékversenyben Finum Rózi duplázott rá minapi győzelmére. A Gróf Bathyány Elemér-emlékversenyt óriási sulyával Bakis végig vezetve nyerte. A két utolsó handcap-ben Pali és Algir győztek. Az utolsó futamban a szorosan másodikként beérkezett Martingberg lovasa akadályo-zás címén éppen óvást készült jelenteni, de amíg ez a szándékát a két stewardát közzölte, a mázsahöz-ban, bizonyára a bedőlő alkonyatra való tekintettel,

gyors tempóban főlhuzták az all right-ot jelentő vő-rös golyót.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Bakter (7:10r), 2. Lesbia (2), Fm.: Pozsgó, Preity Molly. Tot.: 10:17.
II. futam: 1. Ki tudja? (6:10r), 2. Nebuló (2), Fm.: Rondino, Komilff, Parkana. Tot.: 10:18, 12, 12.
III. futam: 1. Ószirőzsa (15), 2. Orlow (2), Fm.: Per-veztes, Annabel. Tot.: 10:28.
IV. futam: 1. Finum Rózi (10), 2. Saladin (4), 3. Bok-rós (4), Fm.: Csalfa, Fityke, Simba, Parta, Berrik. Tot.: 10:3, 18, 17.
V. futam: 1. Bakis (3), 2. Splendid (3), 3. Galiba (6), Fm.: Bernina, Szelm Pasu, Hunnia, Repris, Tally-hó, Tril, Harom, Vallomás, Hadur, Sweetheart, Madár. Tot.: 10:39, 19, 19, 44.
VI. futam: 1. Pali (10), 2. Tory (3), 3. San Romo (6), Fm.: Napfény, Papushós, Brassó, Pártevezér, Pipero, Budár, Atrópes, Bessie, Marty, Bendeguz, Peleador, Oned, Aida, Kolibri. Tot.: 10:54, 62, 23, 68.
VII. futam: 1. Algir (10), 2. Martinsberg (10), 3. Runa (10), Fm.: Maramaros, Kitáblázás, Mazurka, Forगत, Snow-White, Annabel, Bona, Fuvolás, Ahogy akar, Villá-gos, Rebecca, Erdély gyöngye. Tot.: 10:146, 48, 56, 69.

Bécsi lóversenyek

Siker nyerte Mio d'Arezzo és Adagio ellen az Ausztria-díjat, a graditzi Viaduct negyedik leti

Magyar lovak fényes győzeme a Freudenauban

Bécs, október 23.

(A Reggel kiküldött bécsi tudósítójának telefon-jelentése.) Vasárnap délután a 30.000 schillinges

Uj magyar történelem az ósidóktól Bethlen lemondásáig

— Beszélgetés Pethő Sándorral —

Pethő Sándor alakja két képben ismeretes a magyar közönség előtt. A magyar történelem új korszakának ő a legkiválóbb, legnép-szerűbb és legismertebb történetírója, de egy-uttal az új magyar publicisztikának egyik legszínesebb és leggazdagabb tehetsége. Pethő Sándor, amint most meglátogattuk, éppen ivatek néz: annak a legújabb könyvének utolsó ivet, amely legközelebb hagyja el a sajtót. „A Magyar Nemzet Története Ósidóktól Nap-jainkig” ez a munka. Egyetlen hatalmas kö-tetben foglalja össze a magyarság élet-pályáját! Ahogy nézzük az iveket s mellettük a pompás kötetmintát, elragadtatással látjuk, milyen szép, vonzó és értékes lesz már maga a kiállítás is.

— Amikor arra vállalkoztunk — mondotta Pethő Sándor — hogy egyetlen kötetben összefoglaljuk a magyar nemzet történelmét, tudtuk, hogy a földad nagy, de érezük a kötelezettséget is. A magyarság számára ma nagyon fontos, hogy a nemzeti múltját a maga valóságában ismerje meg, az újabb törté-neti átértékelés és kutatások alapján. Hogy Szeffű Gyula írja művünk bevezetését, jelzi, hogy az abszolút igazságot akarjuk fölírni a nemzet előtt. Asztalos Miklós a nemzet történetét a szabadság-harcig írta meg, a másik részét ön írtam a munká-nak: a szabadságharctól máig. Mert máig kellett megírni ennek a korszaknak történetét! A szabad-ságharctól a Bethlen-kormány lemondásáig mon-dom el a nemzet életét. Amikor Görgey életrajza-lal, részletesen foglalkoztam a szabadsághar és nemzeti küzdelem egész történetével és okmány-tárval, Világostól Trianomig könyvem megírása után átvizsgáltam az egész anyagot és részletesen elmerültem a forrásokba. 1848-tól máig sorordító idő telt el s mi mindent kellett revizió alá venni abból, ami akár a történetírásban, akár a köztudatban téves vagy hibás tényállítás s megítélés volt! Amik-ker most elkészült a mű, hiszem, hogy Asztalos Miklóssal együtt azt a történeti munkát tudjuk a magyar közönség kezébe adni, amelyet régóta várt!

Jó lámpa olcsó világitás

„Olcsó” lámpa — drága világitás.

A silány lámpa árán csak filléreket takaríthatunk meg, de az áram-számlán azt tízszeresen fizetjük rá.

Olcsó fényt vásároljon, ne „olcsó” lámpát!

Vegyük tehát csak a tőkéletes, fényerős, gazdaságos

TUNGSRAM IZZÓLÁMPÁT!

Ruggiero Ricci sanfranciscói csodagyermek szenzációs bemutatkozása az évadnyitó filharmónikus főpróbán

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délben az évadnyitó filharmónikus főpróba közönsége meghatódva ünnepelt egy gesztenyehajú, kreol arcu, szomorú szemű, rövidnadrágos kisfiút a Zeneművészeti Főiskola hangversenydobogóján: **Ruggiero Ricc**it, a 11 éves amerikai csodahegedűst. Törékeny test, élénk, csillogó szemek, energikus arckifejezés. Kisfiú! Nem, kész kis ember, határozott, álmódú naivitásában is tudatos zené; győzős karjai között elfér a világ.

Ruggiero Ricci

Atyja Rómából vándorolt ki San Franciscóba, ahol édesanyjába belezserelelt. Nincs az a kaliforniai arany, amelynek csendese tisztább, ércesebb, fénye

tündöklőbb, mint a kis Ruggiero egyetlen hegedűhangja,

amelyben távoli világok, életsorok ölelkeznek, emberek megpillanthatják földöntúli szférába magasztosult arcukat. Ruggiero Ricci nem korbácsolja föl, de kibékíti az indulatokat — korának útjére tapint —

ő a hegedű Orpheusa.

Most visszafelé tette meg azt az utat, amelyen egykor édesatyja elindult Amerikát meghódítani és most ő hódítja meg Európát. Vieuxtemps a-moll versenyművében mély emberi lénye mellett boszorkányos technikájával is elbűvölt. A publikum önfelédit tapsviharában némán állott a sápadt gyermek, vékony kis karja alatt a csodahegedűvel, amellyel pillanatokkal előbb a még forró könnyeket az ember szemébe helopta. A hangverseny magyar szerzőbemutató is volt: **Rózsa Miklós**, a Németországban elismert szimpatikus, fiatal zeneszerző szerenádja került bemutatásra. Az új magyar zene nagyevű ideáljai lebegnek szeme előtt, főleg **Kodály**, a műsört **Beethoven Egmont-nyitánya** és **Haydn Medve-szimfóniája** egészítették ki. A vezénylő **Dohnányi** cizellált művészete különösen az utóbbiban s a hegedűverseny szeretetteljes kísératében érvényesült.

Váradi Miklós

Gyujtogatás gyanuja miatt vasárnap letartóztattak egy előkelő uriaszonyt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap az ügyészség gyujtogatás büntetnének vádja miatt letartóztatta egy tüzérfőhadnagy elvált feleségét, Bauer Mária-t, aki a Németvölgyi-ut 42. szám alatti villában lakik. A Németvölgyi-ut 42. szám alatti villában néhány hónap előtt a kora reggeli órákban tűz ütött ki, amely elpusztította a ház egész tetőzetét, úgy, hogy a tűzoltóknak csak kétórai megfeszített munka után sikerült a tüzet eloltani.

A gyujtogatás gyanuja a fiatal uriaszonyra terelődött,

aki sokat tartózkodott a padlásán, ahová galambjait járt etetni. A főhadnagy volt feleségét idegébaja miatt néhány nappal a tűz után beszállították a Schwartz-szanatóriumba, ahonnan utóbb a rákospalotai ideggyógyintézetbe került. A Németvölgyi-ut 42. szám alatti lakója azonban nem volt hajlandó belenyugodni az ügynek illentem való elintézésébe és följelentést tett az ügyészségen. A följelentésben előadták, hogy a főhadnagy elvált felesége

nem idegbajos, hanem alkoholista

és botránykeltő jelenetekkel már gyakran vonta magára a ház és a környék lakóinak a figyelmét.

Amikor a villa leégett, a fiatal uriaszony reggel 7 óra körül ment föl a padlásra, hogy megetesse galambjait és 8 órakor jött le. Néhány perccel több a ház lakói rémülten vették észre, hogy

a háztető cseroepel közül sűrű füst gomolyog az ég felé.

A tűz súlyos anyagi károkat okozott és elpusztította a galambokat is. Az ügyészség megindította a nyomozást és sikerült megállapítania, hogy a főhadnagy elvált felesége a tűzvesztés napján nem volt ittas. Beszélünk a letartóztatott fiatalasszony sógoránójával, aki közönsös hangon csak ennyit mondott:

— Mi tulajdonképpen nem is vagyunk az ügy részleteiről pontosan informálva...

Mária súlyos idegben szenved,

de hát a védelem itt nem az én munkám. Mi és botránykeltő jelenetekkel már gyakran várjuk a bíróság ítéletét...

75 fillér tőketartozás miatt csődöt kértek egy régi autójavítóműhely tulajdonosa ellen

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap kihallgatták a rendőrségen **Schwartz Amandust**, egy régi autójavítóműhely tulajdonosát, aki ellen

csődöt kértek — 75 fillér tőke és 56 pengő perköltség miatt.

A bécsi származású Schwartz még jóval a háború előtt telepedett meg Budapesten, amikor alig járt az utcáinkon 25—30 autó. Őve volt az első autójavítóműhely Budapesten. A jóhírű szakember itt házasodott, magyar állampolgár lett és sokáig a legjobb anyagi viszonyok között élt. A tavalyi bankzárlat óta kisebb fizetési nehézségei voltak, mert adósi nem fizettek, hitelezői pedig követelték a jelentéktelen összegeket, amelyekkel tartozott. Májushan bepörölte **Schwartzot** a **Gottlieb Ernő cég**, amelynek dugattyukért

25 pengővel tartozott.

Árverést is tűztek ki a műhelyére, mire 10 pengőt fizetett **Gottliebnek** és kérte, hogy ne tartsa meg az árverést. Két nappal később **Gottlieb** telefonon közölte vele, hogy kénytelen árvereltetni, mert az ügyvédje ragaszkodik a hátralekés 15 pengő kifizetéséhez. **Schwartz Amandus** erre kölcsönkért a 15 pengőt és kifizette, amire az árverezést, természetesen, nem tartották meg. Eszébe sem jutott, hogy ő

nem 25 pengővel, hanem 25 pengő 75 fillérrel

tartozott a **Gottlieb-cégnek**, míg most az a meglepetés érte, hogy a csődbírósághoz idéz-

ték, mert **Gáspár Pál ügyvéd**, **Gottliebék** jogtanácsosa csődöt kért ellene 75 fillér és 56 pengő perköltség meg nem fizetése miatt. **Schwartz Amandus** le is tette a vagyonaltan-

hűvös szeles idő

az arcból legnagyobb ellensége.

Gondoskodjék tehát, hogy arcából a főd időjárás behatásaival szemben ellenálló legyen. A **Caola vitaminos krém** a legeredményesebb arc- és bőrkonzerváló szernek bizonyult, mely a bőr ellenálló képességét növeli, a bőrt a szél és hideg káros következményeivel szemben megvédi. Kis doboz 50 fillér, nagy doboz 1 P, családi doboz 2 P.

BAEDER

sági esküt, de a csődbíróság a törvény értelmében áttette az iratokat az ügyészségre — mint minden csődügyben szokás —, hogy nyomozzák ki: csakugyan vagyonaltalan-e? A nyomozás kétségtelenül megállapította, hogy **Schwartz** jogosan tette le a vagyonaltalansági esküt.

Mussolini kijelentette vasárnap, hogy Olaszország nem lép ki a Népszövetségből

Róma, október 23.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) **Mussolini** vasárnap délelőtt a fascizmus győzelmének 10. évfordulója alkalmából 200.000 főnyi hallgatóság előtt Turinban nagy beszédet mondott. Ebben a határvárosban — mondta **Mussolini** —, amely a háborútól sohasem félt, kijelentem, hogy

Olaszország a békét akarja, az igazi békét, amely nincsen elválasztva a jótól és amely Európának visszaadja az egyensúlyt. Olaszország bent marad a Népszövetségben. Eppen ma, amikor a Népszövetség rendkívül beteg, meg kell maradnunk beteggyárral mellette. Azt hiszem, hogy ha holnap elérhetnők a négy nyugati nagyhatalom együttműködésének előfeltételeit, akkor

Európa politikai tekintetben nyugodt lehetne és talán a gazdasági válság is végéhez közelednék.

A német egyenjogúsági követelés a fascizmus fölfogása szerint teljesen jogos, ezt minél világosabban el kell ismerni. Ameddig azonban a leszerelési értekezlet tart, nem követelheti Németország a megfelelő fegyverkezést. Ha a konferencia eredménytelenül ér véget, úgy Németország nem maradhat a Népszövetségben, amíg ez a jogfosztás, amely megállazza, meg nem szűnik. Nem kívánunk hegemoniát Európában, különösen nem olyan hegemoniát, amely nyilvánvaló igazságtalanságon épülne föl.

Az **OKMA** gumitalp

korlátlanul tartós!

Ez az új

PALMA gyártmány

rugalmas, könnyű, kényelmes, nem ázik át, véd a hideg, csuszás, nehézkes járás ellen

Cipőjavításnál

OKMA talpalást kérjen!

Az utasvédő Szent Kristóf

oltalmába ajánlott és szentelt vízzel megáldott a hercegprimás száz és száz autót vasárnap

(A Reggel tudósítójától.) A szép ózsi vasárnap reggelén olyan ünnepséget volt a vajdahunyadi vár udvarán és vidékén, amelyhez foghatót a mi hazánkban eddig sohasem tartottak: az utasok védőszentjének, Szent Kristófnak tiszteletére gyülekezett a városligeti váruvar környékére a főváros autóláborának aprajánagyja: kacér kis luxusautók, marcona fűzoltókoesik, taxik, benzín-tankok, autobuszok, teherautómammutok, nagy Minervák és motorokrékpárok példás rendben és fantasztikus tarkaságban. A bíborszínű és mélyzöld fák alatt, a jáki kápolna patinás kapualjában állt a szabad oltár, amely előtt

áldását. Az asszisztenciát Bednárz prelátor és Mihalovitch kanonok vezették, a bíboros mögött pedig József és József Ferenc kir.

Szerédi hercegprimás megszenteli az autókat

Szerédi hercegprimás csöndes másodmondott, míg a templomban rejtőző vegyeskórus áhítatos énekét hangszórók zengték széljel a tornyok és lombok felé. (Jobb lett volna, ha valamelyik vőreiképen énekelnek a maguk természetes hangján, mert a hangszórók trombitáltak és üvöltöttek!) Az áhítatos csöndben a liget madárkái is meg-megszóáltak: édes énekekkel ők is az Istent dicsérték. Mises végeztével a bíboros aranyhimes palliumban, püspöksüveggel a fején ünnepi szentbeszédet mondott az egybegyűlt autósoknak.

— Annak a tiszteletére gyülekezünk egybe — mondotta —, akit azért neveznek Kristófnak, mert a gyermek Istenembert vállán vitte át a zajló vízen, amikor utazott. Azóta lett ő

az utasok és a veszedelemben levők védőszentje. Akik autón járunk és a modern technikának nemcsak áldásait, de veszedelmeit is vállaljuk, amikor a „Krisztushordozó” oltalmába ajánljuk gépeinket, legyünk lelkiünkben is Krisztushordozók, hogy Isten oltalmazzon bennünket és — ha villámgyorsan ránk szakad balszerencse úgy kívánna, hogy a következő pillanatban megjelenjünk az Örök bíró színe előtt — lölünk méltó és tiszta legyen.

A primás ezután megszentelte a Szent Kristóf-plaketteket, amelyeket elhelyeztek a Királyi Magyar Automobil Club tagjainak járművein, majd megindult díszes asszisztenciával a váruvarból kifelé, hogy elvégezze a járművek meg-

hercegek, Augustia kir. hercegnasszony, Angelo Rotta érsek, pápai nuncius, Gömbös miniszterelnök, Andrássy Sándor gróf, a KMÁC elnöke, Líber alpolgármester, Ferenczy főkapitány, Kovácsdézsy és Bódy tanácsnokok haladtak a díszszakos rendőrök és az arvalányhajas cserkészfiúk tisztelő sora mellett. A vajdahunyadi várszigetről kiviszet hídton túl megállt a papság és a primás főnhangon mondta

az áldás ünnepélyes latin igéit, amelyeket az egész papság együtt rebegett a bíboros egyházfedelemmel. Majd megindult, végig az autók hosszu során és szentelt vízzel meghintette, halk áldó szóval megáldotta az ezer veszélybe induló gépeket és a mellettük álló vezetőket. A járművek most lassan, hosszu-hosszu sorban gördültek a Stefánia-úti Szent Kristóf-szobor elé, ahol egy pillanatra mindyogék megállt, hogy a gazdája oldaléjpen a veszélyek közt utazók védőszentjének szobra elé és

virágot, babért ejtsen rá. A megkapó ünnepséget szép aktsa az volt, amint József királyi herceg most megáldott autójával megállt

a Névtelen Katona szimbolikus sirja előtt és letette rá az autósok hatalmas babérszörűjét...

Új éva
két aknás KOCI kályha
magyar szenekhez a legjobb
Gyár: Budapest, v. Szondi-u. 53. Tel.: 20-8-69

szasúgra és beosztással élt 300 pengő havi jövedelméből. Amikor hetekkel ezelőtt eltűnt, arra gondoltak, hogy

valahová elesáltak és megölték, mert nagy összegű hivatalos pénzt láttak lenni. Lakását is átkutatták: hátha öngyilkos lett és bucsuleveleket hagyott hátra. De a nyomozásnak nem volt eredménye. Bohm Alfrédnek teljesen nyoma veszett.

Gaal Gaszton legutóbbi fényképe a keszthelyi sétányon

Balról jobbra: Sümei Vilmos, Mayer János, Gaal Gaszton, Ludvig Dénes és Reischl Richárd

Jogosult-e — az antiszemizmus?

H. G. Wells egy szellemes történelmi ötletben azt állítja, hogy a régi pun-római öldöklő ellentét, amely napjainkban egy mély gyökerű sémia-árja különböző elvadulata, ma is tovább él az antiszemizmusban. A közönséges életben nem ezt a színt elvi, vérből ellentétet nevezik antiszemizmusnak, hanem a kíméletlen üzletesség bizonyos megnyilvánulását. Főlöleses rámutatni arra, mennyi az önkény az ilyen általános és alkalmazott ítélteken. Hogy a kérdést gyakorlatilag vizsgálhassuk, válasszuk ki Európá egy olyan pontját, ahol a semita és árja elem egymás emellett élve a egymással keveredve éppen egy hatalmas üzleti föllendülés korszakát éli. Igen alkalmasnak látszik erre a célra az orosz-lengyel Lodz városa a mult század nyolcvanas éveiben. Ez a város, amelyet textiliparának fejlettsége miatt keleti Manchesternek szoktak nevezni, 1821-ben még falu volt, 1893-ban már 150.000 lakosa és 264 gyára van. A lengyel paraszt, a nyomorgó, szenvedő gyári proletariátus baromi, einyomott életet él, ahonnan csak a csinos munkásleányok számára van szabadulás — a prostitúcióba. A város milliósainak urai németek és zsidók, akik a szláv lustaság, nagyzoltság, érzelmesség tengorében megőrzik külön faji tulajdonságaikat, de egyben találkoznak: a milliós kíméletlen harcosoltságban. Itt megbukik a köznapj antiszemizmus, mert a német szidóbb a zsidónál. És érdekes, Lodzban nincs is antiszemizmus. Lodz istene a ruhel! Új és mélyen érdekes emberi probléma tárul élénk Lodzban, amelyről különben most jelent meg magyarul a Nobel-díjas nagy lengyel írónek, Reymontnak hatalmas regénye, Az igéret földje — s ez: a fajok harca a rubelmilliókért, keveredések és korrumpálódások. Nyüzsgő szörnyek akváriumai és a Lodz: kergyalen és erőszakos német nábobok, vallásos és igyerkedő zsidó milliósok, kértelen, föltényes ambíciójú lengyel túrtörtek a mag. Kérelmetli keringenek a családgyerlen német milliósleányok, a csókot hajszoló zsidó krózus-asszonyok, vidéki nemesi ártatlanlányok. A nők kőrül meg a pénzre, esőkra éhes ifjú lengyelek, zsidók, németek. Mőgöttük hatalmas háttérül a gépektili zugó város emelkedik vad szórakozásával, gyárégésével, csalárd bukásával, eszeveszett gründolásaival, érdeklázásáival, az érzékek s az üzletesség tőbolyában. Rymont ezt a világot rajzolja aprólékosan és őriási esztendőssékkal kifűnő regényében, amely ugy felel a cimben fölvetett kérdésre, hogy: nincs zsidó, lengyel vagy német, hanem csak Ember van, akinek emberfalása ellen egyetlen orvosság és menekő: a tisztult emberiség.

Két hete eltűnt Bohm József volt városatyja fia, a gázművek 2000 pengőjével

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap beidézték a főkapitányságra a tavaly elhunyt Bohm József városatyja rokonságát, hogy megmutassanak nekik egy fényképet: vajjon fölismerik-e benne az elhunyt neves törvényhatósági bizottsági tag hetekkel ezelőtt eltűnt fiát? A fénykép ismeretlen halottat ábrázolt, aki a Szondi-utóiban lett öngyilkos október 12-én és mintán teljes két hétig temetetlenül hevert a törvényszéki orvostani intézetben, lefotografálták, majd eltemették, mint „N. N.”-t. A Bohm-rokonság alaposan szemügyre vette a halott fényképét, de nem ismerte föl benne

Bohm Alfrédet, a gázművek több mint két héttel ezelőtt eltűnt 33 éves pénzbeszédőjét. A fiatal Bohm nyomtanal elbűnését egy napon jelentette a rokonsága és a gázművek igazgatóságára. Bohmnak ugyanis

2000 pengőt kellett volna beszolgáltatnia a gázművek pénztárába az a napon, amikor nyomaveszett. A fiatalember a régi családiban, a Baross-utca 114. szám alatt lakott. Az udvar mélyén álló 100 esztendőss épület lakói kivétel nélkül a Bohm-családdhoz tartoznak. Szolid életű, rendes ember volt, alig járt tár-

MAJD HA FAGY
csak hazai szenekkel tüzelhet, mert külföldi tüzelőanyagra nem telet szert; INGYEN lúthath kályhához vagy kazánfeléhez, mellyel ocsó hazai szeneinket elfűzélheti, mert

lakásfűtéshez Marabu-Ichor kétaknás kályhák

központi fűtéshez Marabu-kazánok Baby vándorrostélyai

a leggazdaságosabbak s a beszerzési költségeket a legrövidebb idő alatt a fűtőanyagmegtakarításból fedezik. Számos referencia. Díjtalan mérnöki látogatás és költségvetés. Magyar Radiátorgyár Rt. Budapest, X. Gyomri-ut 76-78.

Mindenki a „Petőfi”-cigarettát keresi
MIÉRT?
Mert ocsó, — darabja csak két fillér, — jól éget, kellemes aromájú és hozzá fertőtlenítő hatása.
Ha egyszer rágyújt, nem tud többé megválni tőle!

Szabolcska Mihály emlékét magyarok és románok együtt ünnepelték vasárnap Temesvárott

Temesvár, október 23.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Temesvár, a Bánság metropolisza 24 óráig
magyar ünnepet ült: a temesvári református

Szabolcska Mihály

„Éljen és világozjon közöttünk aldtott főpásztorunk, Szabolcska Mihály drága emlékezte, aki ezt a templomot építtette, egy életen át a szeretet igéjével betöltötte és jobb hazába távozása után példájával és költészetével tanít a világigazságra.
„A szeretet soha el nem fogy.” (1. Kor. 13. 2. 8.)
Élete áldásáért legyen Istené a dicsőség.”

A református templomban megjelentek a megyei és városi hatóságok, egyházak képviselői és a város összes előkelőségei. Az istentiszteletet Szabolcska László, aki édesapja örökét vette át, költői szárnyalású imával nyitotta meg. Ezután Ravasz László püspök mondott nagyszabású beszédet. Idézte Pál apostolnak a galatheabeliekhez intézett levelet, amelyben az apostol azt mondja: egymás terhét hordozzátok, de másutt azt mondja, hogy kiki a maga terhét hordozza.

— Ez csak látszólagos ellentét — folytatta —, mert ezt a két ellentétet egy hatalmasabb igazság iverli át. Eddig azt hittük, hogy egy ember jóléte vagy bukása társadalmi osztályának életétől, vagy saját képességeitől, hűségétől és becsületétől függ. Ma már látjuk, hogy ezek kevésbé döntő tényezők. Ma, amikor a földműves kezében fűrészporrá válik a buza,

ez olyan oknak az okozata, amely talán Kanadában játszódik. Egymás terhét hordozzuk — mondotta —, ez kötelez engem, mint magyart is. Nekem arról is gondoskodnom kell, hogy felebarátomnak nemcsak kenyere legyen, de népemet táplálja a Petőfiek és Arany Jánosok lelke, a románokat Eminescu lelke, a németeket Goethe és Schiller lelke. Ha többségnek vagyok a tagja, kötelezve vagyok arra, hogy abban az országban a többség műveltsége mellett a kisebbségek műveltsége is viruljon.

Az istentisztelet után leleplezték azt az emléktáblát, amelyet a református parókia utcai homlokzatán helyeztek el. Erre a táblára Szabolcska Mihály egyik versét vésték:

*A szeretet a világ megváltója.
Ez fedí a bűnt, az árvaét ez óvja.
Ez ad kenyeret a koldus kezébe,
Az elhagyottakét ez a menedéke.
Csak egy szentség van a világ felett:
Örökkéig való a szeretet.*

Ezrekre menő tömeg jelenlétében leplezte le a táblát Teleki Endre presbiter. Az Arany János Társaság nevében Mertz Károly piarista tanár beszélt, majd Gordinariu Emil városi kulturatanácsnok román nyelven méltatta Szabolcska költészetét és bejelentette, hogy azt az utcát, amelyben a táblát elhelyezték, Szabolcska Mihály-utcának fogják elnevezni. Ravasz László a Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludy-Társaság nevében beszélt. Az emléktáblát ezután egyházi, irodalmi és társadalmi testületek és egyesületek kiküldöttségei koszorúzták meg. Délután a színházban irodalmi ünnepség volt, amelyen Ravasz

Strauss Richárd nagy sikerrel kezdte meg vendégszereplését a „Rózsalovag” vasárnapi előadásán

(A Reggel tudósítójától.) Strauss Richárd, aki tíz napon keresztül az Operaházban és hangversenyteremben fogja műveit vezényelni, vasárnap a „Rózsalovag” briliáns tolmácsolásával kezdte meg vendégszereplését. Ezt a hamisítatlan szellemű bécsi operát, amely különösen a szívéhez nőtt, néhány kifejező gesztussal, korát meghazudtoló frissességgel és az első fülvénnyel helyenkinti vonatottsága után, tömör koncentrációval szövegezte meg. Straussnak még két bécsi vendégművész asszisztált a császárváros légkörének megteremtéséhez: Angerer Margit és Manowarda József. A magyar származású kitünő művésznő ma egyike a legbájosabb és leghódítóbb „Rózsalovag”-oknak. Nem nagy terjedelmű, de bensőséges finomságokra hajlított orgánuma kitünően alkalmazkodott Némethy Ella nagyszabású Marchallnéjához. Manowarda gerinces Ochs bárója, amely sokban Richard Mayr alakítását tartja szem előtt, hozzájárult a sikerhez. Szabó Lujza mint Sophie hangilag kitünően egészítette ki az együttest. (V. M.)

80 százalékkal esett vissza kohászati termelésünk

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap negyvenedik közgyűlést tartotta a Bányászati és Kohászati Egyesület Zorkóczy Samu elnökletével. A rendkívül érdekes elnöki megnyitásban elmondta Zorkóczy, hogy a legmagasabb hazai termeléssel szemben, amely 78,7 millió métermázsra volt, az idei termelés alig lesz 62 millió métermázsra. A kohászati termelésben 1929 óta

80%-os a visszaesés.

Az acélttermelésben pedig 70%! A bányászati és kohászati élet-halálharca, sokezer egzisztencia balsorsát tükrözik vissza ezek az ijesztő számok. Az elnök után Schivetz Ferenc titkár emlékeztet meg a 40 év előtti alakulásról, majd beszámolt a MAK irodalmi pályadíjának odaítéléséről: egyik díjat Stubnya Viktor, a másikat Sztraka Vilmos kapta. A közgyűlés ezután vidéki alelnöknek választotta Balsay Aladárt, a pécsi szénbánya igazgatóját. Koller Károly munkabizottság kiküldetését kérte, hogy a nemzeti munkaprogramon belül a műszaki munkák szakszerű kezdeményezését el lehessen végezni. Gálócsy Árpád és Gálócsy Zsigmond hozzászólása után a javaslatot elfogadták.

Harisnya tiszta selyem... **5.80**
SALGÓ Kristóf-tér 2. **5** P.

INKLETON

a déli sark hajótöröttjei

KALANDOS UTAZÁSOK
ÚJ KÖTETE **190 P.**
DANTE KIADÁS

püspök, Metzger Márton címzetes prépost és Hajdu Frigyes emlékeztek meg Szabolcska Mihályról.

Balázs Jenő bányamérnök azt hangoztatta, hogy

Csonkamagyarország a világ egyik leggazdagabb bauxitterülete.

A bauxitból állítják elő a berylliumot, amelyből egy kilo 6000 márkába kerül. Ha Magyarország rávetné magát a bauxit, illetve a beryllium kitermelésére, forradalmi módon megváltozna egyes anyagok előállítási módja. A repülőgépek, autók, mozdonyok készülhetnek végen berylliumból, mert a nagymennyiségű magyar berylliumtermelés az egész világpiacot leszorítaná ennek a ritka fémoxidnak az árát.

A munkanélküliséget óriási mértékben enyhítené

és aránylag csekély költségbe kerülne az intenzív berylliumtermelés. A közgyűlés nagy lelkesedéssel fogadta az indítványt, amelynek végén Balázs mérnök azt javasolta, hogy az egyesület lépjen ezzel a gondolattal a miniszterelnök elé. Még Krupár Géza főmérnök tartott előadást, amelyhez Eszto Péter főiskolai tanár szolt hozzá.

— Meg akarta ölni leányát és vejét. Vasárnap kiirtással fenyegette leányát és vejét a 46 éves Tornyai Miklósné. Eletveszélyes fenyegetés miatt őrizetbe vették a főkapitányságon.

Modern Kabaré

(az intelligencia kabaréja)
új műsora

Akácfa-ntea 4 Telefon: 401-51

9-től 1/2 10-ig üdítő kacagás
1/2 10-től 10-ig szivderítő kacagás
10-től 1/2 11-ig falrengető kacagás

Tíz perc szünet!

Kacagási fáradsalmak kipihenése
1/2 11-től 3/4 12-ig **botránys kacagás**

**Kabos Gyula, Peti Sándor,
Tóth Búske**

Ujváry Lajos, Bérczy Géza, Méder Marietta, Felekyl Klári, Gárdonyi Vilma

**Szép Ernő, Lőrincz Miklós,
Halász Imre** bohózaibaiban

Izgalmasabb
mint 100 grand guignol

Lüktetőbb
mint 1000 dráma

Egzotikusabb
mint 10000 dzsungelregény

A baltás ember

Holnap kizárólagos joggal **OMNIA**

Nyolcmilliárdos deficit és lappangó kormányválság Franciaországban

Páris, október 23.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)

Közel negyedéves nyári színet után, amelyet alig 12 órára szakított félbe az államadósságok konverziójára vonatkozó törvényjavaslat sebbel-lobbal való letárgyalása, kedden előreláthatóan nyomott hangulatban, drámai atmoszférában ül össze a francia képviselőház. A francia nemzeti bankpénzes pincéiben fölhalmozott midási aranykincs ha még oly biztos és megvívhatatlanná teszi is a frankot, az államháztartás körül leplezhetetlen bajok jelentkeznek.

Nyolcmilliárd a deficit!

A konverzió rögtönzött megszavazását is azette szükségessé, hogy csökkenteni lehessen a deficitet. Ugyanakkor, csöndben leszállították a katonai költségvetés egyes tételeit, de a gyors redukción és megtakarítások után még mindig megmaradt ez a mostani, sokmilliárdos hiány.

Adóemelésekről aligha lehet szó, az adózók mindenütt jó előre és hatalmasan megmozdulnak ellene.

Az adóemelések gondolata a parlamentben is a lehető legnépszerűtlenebb. A májusi választások győztese, a baloldali többség sehogyan sem akarja magára venni a közterhek újabb súlyosításának ódiáját. Az Herriot-kormány így azután szátkutcba kerül, amelyből nehezen fogja kiségiteni, hogy büdzséugyminiszteriuma van, amely két külön szakminiszteriummal, a közgazdasággal és a pénzügyvel együtt volna hivatva az egyensúlyt megteremtteni.

A francia baloldal a legutóbbi évek alatt most másodszor került ki győztesen az általános választásokból, de ugy, hogy

az előbbi kormányok hibájából előállott és addig gondosan leplezett pénzügyi helyzet neki kell likvidálnia.

A tatóngó deficittel és a költségvetési nehézségekkel kapcsolatban, amelyet még elmélyít a baloldal indokolt húzódása az adóemelésektől, igen valószínű, hogy az Herriot-kormányt az események gyorsan sodorják a válság felé s senkit se lepne meg igazában, ha az új ülészek kormányválságot hozna magával. Az új kormányban Herriot egyáltalán nem vágyódnék a miniszterelnökségre, Herriot igazi és titkolatlan ambíciója, hogy

Briand örökségét vegye át.

mint a népek közeledésének és a béke nagy művének munkása és főleg: mint Franciaország permanens külügyminisztere. Herriot a maga történelmi elhivatását látja benne, valósággra tenni azt — saját véleménye szerint: gyakorlatibb érzéssel —, amiről Locarno embere álmódott; de mindenekelőtt: valósággra tenni a francia biztóságot, sőt a leszerelést is, barátságban, sőt szoros megegyezésben Angliával. Az Herriot-kormány lemondása esetén nyílt kérdés marad: ki jön a helyébe? Homogén többségi párt híján, a mai francia képviselőházban háromféle többség kialakulása lehetséges. Egy baloldali kartell-többség a szocialistákkal, egy koncentrációs polgári többség a bal és középpártokkal, vagy végül: a nemzeti egység kormánya.

A baloldali kartellre, a szocialista kongresszus ismételt állásfoglalásai és a vasárnapi szenátorválasztások eredményei után, kevés kilátás van. A nemzeti egység kormánya viszont Herriot és barátainak aligha volna a szájuk íze szerint való... Ez azonban, ezidőig szerint a kisebbik gond. Kormányt és többséget mindenütt — Franciaországban is! — könnyebb találni, mint ötvenmilliárdos már a végsőkig fokozott bevételi büdzsé mellett és egy nyolcvanötmilliárdos konverzió után újabb födözetet még további nyolcmilliárdos deficitre. Adorján Andor

Legfelsőbb takarékosági bizottság alakul

Páris, október 23.

A hivatalos lap vasárnap rendeletet közöl a legfelsőbb takarékosági bizottság létesítéséről. A rendelet értelmében a bizottság föl-

Harmadszor is megnyílt a „SZUNYOG”

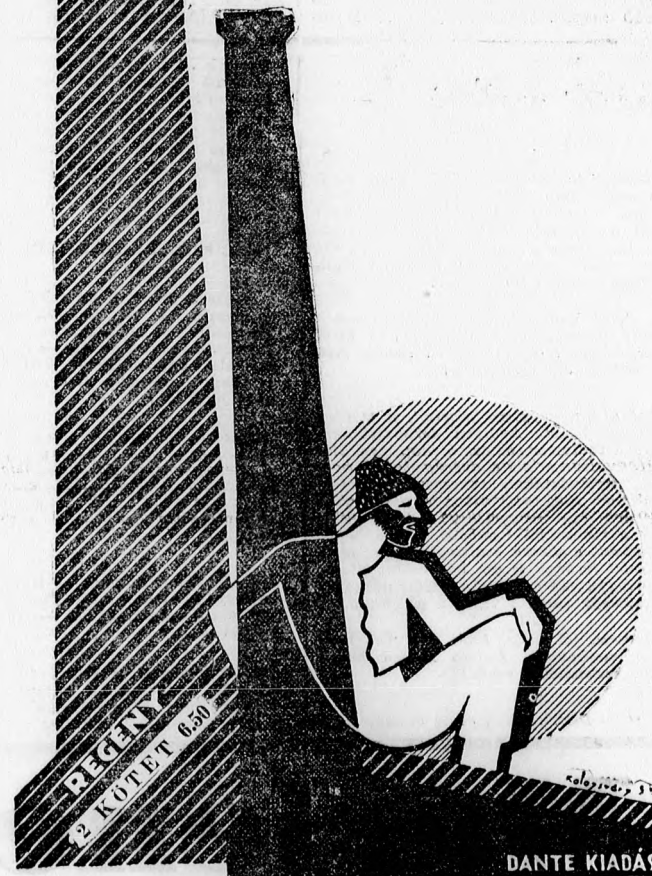
VIII. József-körut 16. sz. (Hotel Wien)

Reggeltől fogva minden órában friss

PUFA (uj étel)

Ebédet házhoz szállítunk. Előfizetés esetén kedvezmény. Délután és este zene. Színház után ételkülönlegességek. Olesó és jó borok a Pannonhalmi Apátság pincéjéből

REYMONT AZ IGERET FÖLDJE

adata az, hogy javaslatokat tegyen a kiadások csökkentésére, a fölöslegesnek ítélt állások megszüntetésére és általában az állami igazgatási ágazatoknak a takarékoság jegyében történő megreformálására.

Vasárnap Sátoraljaujhelyen folytatja szervezkedését a független kiszgazdapárt

Sátoraljaujhely, október 23.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Független Kiszgazdapárt zemplénvármegyei szervezete nagy pártébredést rendezett vasárnap délbén Sátoraljaujhelyen. Az ebédre a szomszéd falvakból is nagy küldöttségek érkeztek és színültig megtöltötték a nagytermet. A megjelenteket gróf Serényi László, a zemplénmegyei szervezet újonnan választott elnöke üdvözölte. Fölszóaltak az ebéden Eckhardt Tibor, gróf Hungady Ferenc, Ulain Ferenc és Kun Béla országgyűlési képviselők. Eckhardtnak

a párt nagybeteg vezéréről, Gaal Gasztonról mondott szavait a jelenlevők tisztelték meg.

A képviselők Gaal Gaszton egészségi állapotára való utalással egyöntetűen hangoztatták, hogy a párt vezérének kiadása az, hogy belesége ne legyen akadály a országos szervezkedés és az agitáció folytatásának. A Gömbös-kormányval szemben kifejtették, hogy amennyiben a nemzet javára szolgáló programjából bármit is megvalósít, azt természetesen örömmel fogadják, de a szabad kritika jogát föntartják. Sürgősen

követelik a kartelluralomnak és a nagy bankokráciának kellő mederbe szorítását.

Kun Béla kijelentette, hogy tekintettel azokra a történelmi tradíciókra, amelyek a zemplén ősi magyar földhöz fűződnek és tekintettel Sátoraljaujhelynek, a tokaji borközpontjának és a többi községeknek gazdasági érdekeire, a párt minden erővel azon lesz, hogy

Zemplén vármegyét eddigi kereteiben a beolvadási törekvésekkel szemben föntartsák és megmentse a jövő számára.

A pártébredés külön érdekessége volt, hogy azon herceg Windischgrätz Lajos is résztvett. Sátoraljaujhelyről a képviselők Sárospatakra mentek át, ahol pártvacsera volt.

„Az adós drága kincs a hitelező szemében...”

Vasárnap ért véget a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara budapesti ülészése

(A Reggel tudósítójától.) A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara Dunabizottsága, amely két nap óta a *legteljesebb tilkosság jegyében folytatta tanácskozásait a Nemzeti Bankban*, vasárnap befejezte ülésését. A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara véleménye szerint a piacok kiszélesítésével és

liberális kereskedelempolitikával kell az agrárállamok tartós megerősödésére törekedni.

Vasárnap délután a jelentős konferenciára részvevő delegátusok megjelentek azou a téán, amelyet a diplomáciai kar és a társadalom száz meghívott előkelősége részvételével az All People's Association rendezett a Gellért-szállóban. Először Pierre Vasseur, a Nemzetközi Kamara központi igazgatója jelentette ki, hogy

a kamarának nem sikerült megakadályoznia sem a devizakorlátozó rendelkezéseket, sem a védővámokat.

de talán sikerül hozzájárulnia Európa népeinek nagyobb megértéséhez és gazdasági föl-

lendüléséhez.

— Mi optimisták vagyunk, csak félünk, hogy mindnyájan meghalunk, mielőtt a stressz határozatok életbelépének...

Pearson amerikai delegátus arról beszélt, hogy Amerikában fölülkerekedett az a fölfogás, hogy

amerikai érdekek a közep európai államok megsegítése,

mert ma már egyetlen állam sem prosperálhat önmagában. Richard Riedl volt miniszter osztrák kedélyességgel beszélt arról, hogy az Isten maltnán a nemzetközi életben nagyon lassan öröklik.

— Nemzetközi valutaalapot kell teremteni, amely szükség esetén a jegybankok segítségére sülhet — mondotta. — Az adós drága kincs a hitelező szemében és a hitelező államoknak sürgősen meg kell teremteniük az egységes európai piacot, ha el akarják kerülni a fölfordulást.

Utána Velimir Bajkics, belgrádi egyetemi tanár és Francesco Coppola d'Arna, az olasz GYOSZ igazgatója szólalt föl.

Pestnek. „A szőke Vénusz”, ez a címe a sex-appeal-királynő legújabb filmjének s eddigi szerepeitől kissé eltérően, Marlene ezuttal komoly anyaszerepet játszik, aki azonban amellett világhírű revüsztrár is, ugy, hogy a sex-appeal-párt is megtelálja a maga számítást. Marlene Dietrichnek évenként csak egy filme készül, ezért a nagy izgalom. Három nyelven énekel a filmben Marlene a szájjával és minden nyelven beszél a lábaival. Na, kíváncsiak vagyunk.

Márkus Buda Gábor Bristolban

[Sugár és Barna is ott voltak az „Erdélyi kastély” premierjén. A két cégfőnök vitakozott egymással. „Tizenegyz” — mondta Sugár. „Tizenöt” — mondta Barna. „Mi az a tizenegyz és tizenöt?” — kérdezte tőlük valaki. „Számoljuk” — felelték Sugár és Barnának — „hogy a színpadon és a nézőtérben hány szemkin-günk feszít...”]

4.

Gróf Hadik Mihály, a tehetséges fiatal publicista, erdélyi tanulmányútján súlyosan megbetegedett, úgy, hogy Budapestre hozták, ahol Pauncz professzor a Fásor-szsanatóriumban műtétet hajtott rajta végre. Az operáció kitűnően sikerült, Hadik Mihály már tegnap el is hagyta a szanatóriumot.

5.

[Párbeszéd a Köruton. — Hová rohan? — A Tokajhegyaljai Bortermelőik Pincszövetkezetének szűretjére a Corvin-Aruházba! — Tokaji Szüret? Rohanok én is...]

Bardócz Árpád, a kitűnő festőművész vasárnap hosszabb tartózkodásra Egyiptomba utazott meghívásra, hogy több előkelőség arcképet megfesson s hogy munkáiból kiállítást rendezzen.

Kis pesti notesz

1.

A kormányzóné tudvalevőleg minden évben megcsinálja a maga nagyszabású nyomorenyhítő akcióját, az idén először a rádióban is propagandát fog csinálni a „Horthy Miklós-né nyomorenyhítő akció”-nak. Ugy tudjuk, hogy a kormányzóné, aki eddig még sohasem szerepelt a mikrofon előtt, szombaton este beszél a rádióban...

[Elismert, hogy Budapest legújabb attrakciója a Hungária-szálló pálmakertje. A délutáni teán kívül este „Souper d'ansant”, oleső menüvel. Remek jazz, elegáns és mégsem drága mulatság.]

2.

Egész Pest a kis Ruggiero Ricci-rol, a 11 éves csodahegedűsről beszél. Amilyen elkápráztatóan nagy művész a pódiumon, olyan játékos, igazi kisfiú a magánéletében. A kis csodahegedűst, persze, elárasztják meghívásokkal, vasárnap délután Dohnányi volt meghíva, utána a pesti gyermekszínháznek egy csoportja tisztelgett nála, akiket nagy grandezával fogadott. Este a Wagner-nél vasorázott s akkora beafsteakot evett meg, hogy két felhőt férfiunk is sok lett volna; általában farkasétvágya van és mindig felhőt adagokat eszik... Hja, nagy munkát végez a pódiumon.

[Igen, kedvesem, jól tudja. Azok a föltűnő nagy bronzvörös krizantémumok Leitgéb Imréné hűvös-völgyi amatőr kertészetéből valók.]

3.

Jön a Marlene Dietrich-film, ez is beszédteánja

Marlene Dietrich

ruhái a „Szőke Vénusz”

című új Paramount-filmben

Eva kosztüm	= Ebben fürdik
Házi pongyola	= Ebben vezeti a háztartását
Hófehér frakk	= Ebben lép föl, mint revüsztrár
Rongyos csipkeruha	= Ebben az aszfalt virága
Flitteres chanzonette	= Ebben éneklia a „You, so and so”-t
Őszi kosztüm	= Ebben hagyja el az urát
Nagy estélyi	= Ebben tér vissza a gyerekeéhez

Minden toilettje hódító,
minden mozdulata észbontó és művészi!

Eddig ez a legnagyobb Marlene Dietrich-film!

ROYAL APOLLO

Szenvedő nőknél a valódi „Ferenc” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való kiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a „Ferenc József”-viz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. A „Ferenc József”-keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

[Az beszélők, hogy a Dunapalotában az új Café de Paris, amely a fővárosnak legmodernebb kávéháza, az urilvég uszónahelye lett.]

6.

Marcel Vertés, vagyis Vértés Marci Bécs e hetének nagy művészi szenzációja. Egy hétnál több frankos filmet csinál Pierre Loui-snek egy 40 év előtti társadalmi szatirájából, a „Les aventures du roi Pausole”-ból Granovszkival, a moszkvai Zsidószínház volt rendezőjével. Vértés lángolóan beszél a „Notesz” bécsi tudósítójának a filmről:

— Remekbő témát lámpással sem lehetne találni. Egy király, akinek 366 felesége van s másoda 366 nő! Ugy éltünk velük, mint egy hadseroeggel a Côte de Azure-on három hónapig, külön autóparkunk, teherkocsi élelemmel, pincérek s formális udvartartomány volt. S képzéjük, a 366-ik feleség csak a szűkösségekben kerülhet sorra... Bécsben a német verziót forgatjuk. Azt hiszem, ez lesz a legnagyobb európai film, ami eddig készült, Amerikában és Európában egyszerre fogják adni januárban...

7.

[A Tokaji Szüreti Hét egyik szenzációja a tokaji ősrégi, hatalmas méretű „Rákóczi-Pince” borkiállítás volt. A vendégereg vasárnap kora reggelől késő éjszakaiig szufoságig megtöltötte a pincét, ahol a különböző finom tokaji borokat élvezte, hétfőn József kir. herceg és dr. József Ferenc kir. herceg, este pedig háromszáz német vendég tekintette meg a pincét és a német urak a magyarurak leányokkal pirkadásig ropták a csárdást a Rákóczi-pincében.]

Kritikusai szavamra mondom, az új Tarján-revü a Newyork-bárbán, ugy, ahogy van, fölkerülhetne a legfinomabb magyar küsszöpadra, olyan elragadóan öltetes, olyan friss és tehetséges. S humoristák, vigyázzát: új szerzők írták az új revüt, Nadasi és Rejtő urak, akiknek a nevét én e briliáns kis produkció alapján már is megtanultam. Bámulsatos, komolyan, amit Tarján, az újságíró és nem a vendéglős, produkál. Párisban egymás hegyén-hátán tolongának az autók, ölnék egymást az emberek az ilyen delikateszért. Na, de pesti viszonylatban, amint láttam, ok sem panaszkodhatnak...

(e.z.)

A Franklin-Társulat ünnepli Arany Jánost

Ötven esztendeje, hogy a Toldi költője örökre lehunytja szemét s megkezdte a halhatatlanok életét ezen a földön és ennek a népnek szívében, amelynek az ő élete munkája legnagyobb és legsajátosabb irodalmi kincs. Tulzás nélkül elmondhatjuk, hogy a magyar jellem és a magyar géniusz Arany Jánosban talált legigazibb, legtípikusabb kifejezőjére.

Arany Jánost ma is olvassuk, Arany János él. A sokat emlegetett halhatatlanságnak éppen az az igazi fokmérője, hogy tul korok, izlések és áramlatok változásain, mindig vonz és leköt, lenyűgöz időtlen alkotásaival, amelyekben minden kor ujjongva ismeri föl a maga lelkét. A nagy alkotások örök frissesége árad a Toldi „eglebe nyuló hármias piramis”-ából épp ugy, mint a „Buda halála” hősién áradó és hőmpolygó legendás hangulataiból, a balladák zord és kegyetlen tragikumából, a lírai versek szelid és halvány szomorúságából, a „Nagyidai cigányok” véres szatirájából, „A fülemile”, a „Jóka ördöge”, „Az első lopás”, a „Pázmán lovag” leagliató humorából, a „Családi kör” idilli derűjéből, s a „Széchenyi emlékezete” ünnepélyes és heroikus harangzúgásából.

Ezt a szikrázó kincsét ötvözte most remek foglalatba a Franklin-Társulat, amely mindig hűgösen őrizte éppen Arany kultuszének nemes és örökéletű hagyományait. A Franklin-Társulat ugy ünnepli a nagy költő halálának félszázados emléknapiját, hogy 10 kötetben, hat kötetbe kötve, kiadta összes költői műveit, a ritka alkalomhoz méltó izléses kiállításban. Ez az új kiadás méltán sorakozik a Franklin-Társulat eddigi pompás Arany-kiadványai mellé, csak egyben különbözik tőlük: az árával. Ilyen csekély összegért, 32 pengőért, Arany János összes költői műveit eddig még nem lehetett megszerezni.

Ezzel a Franklin-Társulat hü akar maradni önmagához és hagyományaihoz és remélhetőleg sikerül elérnie, hogy minden művelt magyar kezébe oda tudja adni a modern művelt magyarságnak máig is legnagyobb irodalmi kincsét, Arany János költeményeit.

A hét hőse

Lukács Sarolta

Két évtizedes, áldozatos, szerény munka során tulajdonképpen csak azok ismerték meg a nevét, akiknek számára a munkája áldást jelentett: most azután bekerült ez a név a kormányzói kitüntetések hivatalos rovatába. Az elfutó nap eseménye ez az elismerés, de jól esik egy pillanatra megállni mellette.

Lukács Sarolta egész tiszta, töretlen élete a szegények, a nyomorultak, a szenvedők szolgálatában telt el mostanáig.

A régi Magyarországon, fiatalon a falu betegét ápolta, az elhagyott falusi gyerekeket vette gondjaiba. Akkor azután kitört a háború és végtelen kórházvonatok öntötték a nagyvárosokba a véres sebesülteket, Lukács Sarolta otthagya őseinek falusi kúriáját és feljött Pestre, hogy ott legyen, ahol a sebeket kell gyógyítani. Szerényen, mosolygva, hártartalan hittel és szeretettel áldozott föl mindennek a köteleesség teljesítésének oltárán. Buzatermő földjeit hadikölesőre váltotta, hosszú éveken át minden percét a kórházakban töltötte és dolgozott szakadatlanul.

A vidéki urileányból Sarolta nővér lett és az maradt később is, a háború után.

Tíz esztendővel ezelőtt a Magyar Vörös kereszt Egylet szociális osztályába került és itt már nemcsak egyesek dolgaival foglalkozott: olyan nagyarányú szervezőmunkát kezdett meg és készített elő, amelyeknek eredményei még csak most bontakoznak ki teljesen, amelyeknek nyomán új korszak nyílt meg a budapesti szegénygondozásban és általában a szervezett szociális munkában. Lukács Sarolta dolgozószobájában tervek készültek, akciók indultak meg: Budapest szociálpolitikai vezetőségének érdeme, hogy megértette az ő gondolatait, terveit bekapcsolta a város hivatalos szociálpolitikájába. Az egységes szegénygondozás, a szociális munkások szakszerű kiképzése, a szegénykaszter fűlállítása mind az ő nevéhez fűződik. Ma 68.000 inséges tervszerű segítéséről az ő munkája alapján gondoskodik a város, a jötekenységi ügyosztályon helven munkatársai intézi a szegénygondozást.

Lukács Sarolta most is ott van mindenütt, ahol szükség van rá. Föl-fölbukkan a külvárosi nyomortanyákon, az elhagyott téglagyárakban, a dűlledűz, őcska barakkokban, a nyomor buvóhelyein. Egyszerű, fekete ruhás alakja mindenhol a szeretetet, a megértést hirdeti. Akik vele együtt dolgoznak, tudják, mit jelent az ő munkája, tudják, mennyi keserűséget enyhít, mennyi háborgást csillapít, mennyi gyűlöletet változtat át szeretetté. Ezért hisznek benne, ezért ragaszkodnak hozzá, ezért lettek hívói, katonái.

A legfelsőbb hely ezuttal a legszegényebbek és legárvábbak nevében is szólott, a tizezrek nevében, akik talán nem is tudják megköszönni Lukács Saroltának, hogy értik őt.

75.000 tonnás óceánjáró óriási bocsátának vizre Franciaországban

Páris, október 22.

A Reggel tudósítójától.) Október 29-én világraszóló ünnepek között bocsátja vizre Saint Nazaireben a French Line (Cie Gle Transatlantique) a világ legnagyobb hajókolosszusát, az öt év óta lázas munkával épülő 75.000 tonnás tengeri óriást, a „Normandie“-t. A hajó hossza 313 méter, mintha a világhírű Eiffel-tornyot a földre fektették volna. Szélessége 38 méter, befogadóképessége 3900 ember és az utasok kényelmét 1400 főnyi személyzet fogja szolgálni. Mindent, amit a francia zseni fantáziája, a hajótechnika, az iparművészet, a pompa, fény és kényelem terén alkothat, megtévesztően ebben a csodahajóban, amely gigantikus méreteivel messze maga mögött hagy minden óceánjáró óriást. Ez a hajókolosszus Le Havreből, a franciák legmodernebb kikötőjéből 5 napnál rövidebb idő alatt minimálisan 30 csomós átlagssebességgel fogja megfutni newyorki útját. A világ egyetlen villanyerővel hajtott óriáshajója, a „Normandie“, amelynek építési költsége egy milliárd franknál jóval többre került.

Ha Bécsbe utazik!

okvetlen látogassa meg Kasznár Zigeuner Keller vendéglőjét a Grabenben. Farkas Jenő a Spolarichből esténként ott muzsikál

Egyes osztályaink vezető olcsóságai:

Crepe Mongol minden színben ..... P	3.90	Gyapju marocain kiváló minőség ..... P	4.40
Crepe Ondule duplaszélés ..... P	4.40	Jersey Melé dívtos ruhakelme ..... P	4.65
Crepe Marocain az összes dívt-zinékben ..... P	4.90	Cotlein legujabb köpeny- és kosztümkelme 140 széles P	12.—
Crepe Flamisol egész nehéz minőség ..... P	7.50	Csikos dívt Jersey legujabb mintákban ..... P	5.80
Paplan broché duplaszélés, kiváló minőség ..... P	7.80	Mintás bársonyflanell ruhára és pongyolára ..... P	1.40
Velvet bársony 70 cm, minden színben, ruhára ..... P	6.80	Mintás Matlassé meleg ruhaanyag ..... P	2.80
Dívtcsikós pullover tiszta gyapjú, a legujabb ..... P	9.80	Selyemharisnya elsőrendű műselyemfonalból ..... P	1.95
Filzkalap toque és girardi, a legujabb fazonok ..... P	4.80	Nyulszőrkalap toque és girardi a nagy dívt ..... P	6.80

Butorszövet-, fehérnemű-, csipke-, kötszövött- és kalaposztályainkon nagy választék!

Fischer Simon és Társai Rt.

DIVATRUHÁZA
BUDAPEST V, BÉCSI-UTCA 10

A szociáldemokrata képviselők vasárnapi beszámolóin a „Népszava“ betiltása ellen tüntettek

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a szociáldemokrata képviselők beszámolókat tartottak, amelyeknek közönsége a nyolc napra betiltott „Népszava“ mellett tüntetett. A közbányai gyűlésen Farkas István arról szólott, hogy Gömbös miniszterelnök nemzeti jel-szavakba burkolt ígéretein az adóemeléssel, a „Népszava“ betiltásával és a munkanélküliség megtagadásával megráfalta. A munkások ebből azt látják, hogy Gömbös leg-főjebb mostohatestvéreinek tekintli őket. Az angyal földi népgyűlésen Szepessy Albert után Weltner Jakab tartotta meg beszámolóját.

— Náv elgondolás — mondotta — adófördüni a munkásokhoz, hogy anyagi áldozatok árán is foglalkoztassanak több munkást és így teremtsenek több munkalehetőséget. Az ézenlen kartell Gömbös találmánya. Ha a munkás minimális bérét és maximális munkalehetőségét szabná meg, ha ez lenne a sofort-program kezdete, akkor azt mondanók: folytasd, testvér! Az új adórendelet már hárta a lelkesedést, amit a miniszterelnök egyes kijelentései keltettek. Nem lehet túllünk szerelmet követelni, a „Népszava“ ezután is élesen fog bírálói. Ha kifogás merül föl ellenünk, itt vannak a bíróságok, amelyek nem válhatnak meg azzal, hogy nekünk kedveznek.

Ohudán Büchler József mondott beszámolót.

— A magyar munkás — ugymond — nem hajlandó ünnepelni a faszizmust, amely megtöri a magyar nép szabadságvágyán. Az adóemelések visszahatnak a gazdasági életre és méginkább növelik a drágaságot és a munkanélküliséget. Töved Gömbös, ha azt hiszi, hogy a munkásság egyetlen vágya, hogy belépjen az egységes pártba.

Az Erzsébetvárosban 1000 ember hallgatta Kertész Miklós beszámolóját.

— Mi nem járunk kézesokra a kormányhoz, ahogy ezt a gazdag zsidók főpapja tette, aki megfélemezte a szegény zsidók 13 éves szenvedéseiről. Gömbös a hanyatló nemzetközi faszizmus érdekszférájába akarja bevinni Magyarországot, mi pedig a demokrácia éledő világhírtéjébe akarjuk bekapcsolni.

Rákosszentmihályon Propper Sándor azt fejtegette beszámoló beszédében, hogy a lelkek koncentrációját nem lehet új hadüzenettel megoldani. A száz pont helyett egy intézkedésre van szükség: az általános, tilkos választójogra. Szeder Ferenc arról szólott, hogy előrelátó intézkedésekkel enyhíteni lehetne a válságon. Gömbös tiltakozott az ellen, hogy ő

diktátor, mégis első ténykedése a „Népszava“ betiltása volt. Ha reformokat akar Gömbös, ne az egységes pártba támaszkodjék, mert ott ülnek a kartellvezérek.

A vasmunkások szövetségének disztermében lefolyt népgyűlésen Buchinger Manó tartott beszámolóbeszédet. Azt fejtegette, hogy a szociáldemokrata párt nem állhat a fascista politika mögé. Esztorgályos János záróbeszédében arról szólott, hogy a munkásság, amely sok vihart látott már, a feléje dobott vaskezesítványt is fölveszi és harcának célkitűzése: jog, szabadság, munka és kenyér.

A pesti élet tükre

Kohn és Grün találkoznak az utcán.
— Te — mondja Kohn —, nem adnál nekem 100 pengőt kölcsön egy napra?
— Nem — harsogja Grün —, de ha parancsolod, egy pengőt száz napra.
(„Az Ojság“ holnapi számból.)

ÜN BÉREL

nálunk egy évig egy kiftűnő zongorát, vagy pianót, amelyet alkalmá van kipróbálni, Nem lehet tehát az az érzése, hogy Ön

KIDOB

ismeretlen hangszer vételére nagy összeget, mert

HA FIZET

egy év múlva részletet, akkor a bérdíjat a vételárba betudjuk és végül Ön a zongora

MUSICA BEMUTATÓ-TERMEK
VII, Erzsébet-körút 43 (Royal Apollo)

HIREK

A menyasszony álma

(Kemény Simon gyűjteményéből)

A legkülönbözőbb történeteket a villamoson lehet hallani. Két hölgy ül mögöttem, meg kell hallanom, amit egyik elbeszél a másiknak:

— Mit szölsz szegény Rizához? Valóságos regény az, ami vele történt. Azt tudod, hogy milyen szerelmes volt Kálmánba és az belé. Egymás közt már régden eljegyezték egymást, de Lajos bácsiék gazdag férjért szerettek volna a lányuknak. Végre azonban győztek a szerelmek és hat héttel ezelőtt megtartották az eljegyzést. Riza kimondhatatlan boldog volt. Két héttel az esküvő előtt azonban egy éjszaka valami bolondságot álmodott, valami olyasmit, hogy Kálmánt a nászuton halálos baleset érte. Ez az álom olyan hatással volt reá, hogy az egyszerűen megdőbölt volt. Teljesen elkomorodott, sápadt lett, lefogyott, képzelődésében már övezgynék látta magát s elhatározta, hogy fölbontja az eljegyzést, hogy így megmentse Kálmán életét. Persze, mindenki kinévette, vizsgálatla, magyarázta neki, hogy bolondság így hinni egy rossz álomnak, de Rizával nem lehetett birni. Így jött el az esküvő napja, ilyen kínos, rossz hangulatban. Teljesen leverte jelent meg az anyakönyvvizető előtt. Görcsösen zokogott az egyszerű szertartás alatt s amikor kezbe adták a tollat, hogy írja alá az anyakönyvet, a szerencsétlen képzelődő, megzavart agyu és földult lelkű nő ezt írta oda: „özv. F. Kálmáné“. Nem teryszerűen, hanem képzelődéseinek hatása alatt, öntudatlanul. Az anyakönyvvizető és a vőlegény rémülten látták a dolgot, iszonyú zavar következett, senki sem tudta, mit csináljon. Riza pedig erősen megmarkolta Kálmán karját, valóságos kiépte őt a hivatalból. Hazahajtottak Lajos bácsiékhoz. Riza a lakásban előreszaladt, befutott a szobájába, s amire Kálmán odaért, már állott homlokuk holtan fekiadt a kanapén. Szörnyű dolog volt ez, kedvesem.

A másik nő hallgatott egy percig. Aztán megézálalt:

— Igazad van, valóságos regény...

— Ma jó idő lesz... Európa északnyugati részeit kivéve, mindenütt szép és nappal aránylag enyhe az idő. Hazánkban éjjel majdnem a fagypontig szállt le a hőmérséklet, vasárnap délen azonban 15 fok Celsiusig emelkedett. A Meteorológiai Intézet vasárnap déli jelentésében az időprognózis: *A jó idő valószínűleg hétfőn tovább tart, legföljebb némi felhősödés lesz délen, esetleg kevés eső.*

— Werner Sombart vasárnap a világrkiziról tartott előadást. Werner Sombart, a kiváló német szociológus vasárnap a Zeneművészeti Főiskola szülésig megtelt kamaratermében érdekes előadást tartott korunk legfőbb problémáiról. Az előadó kifejtette, hogy jelenleg az *összeszorgorodás* stádiumában vagyunk. Míg 1929-ben 21 milliárdot tett ki havonta a világereszkedeleml forgalma, 1932-ben ez a szám 8,5 milliárdra csökkent, tehát a világ összforgalma három év alatt a kéthétérdere csökkent. Az etalánat-lan árak értéke ezzel szemben három év alatt 85 milliárdra, azaz 12 milliárdra emelkedett. A munkanélküliség száma jelenleg 22-26 millió. A válság okai részben politikaiak, részben gazdaságiak. Sombart abban látja a világprobléma megoldását, hogy a jelenlegi gazdasági korszakból ismét politikai korszakba megyünk át, amiként azelőtt is vallási és politikai elvek és nem gazdasági körülmények szabták meg az emberiség sorsát. Marx tétele tehát a saját korában, a XIX. század második 50 évében igaz volt, de tévedés éppen abban állott, hogy a történelmi materializmust az emberiség egész történelmére, mint általános tételt állította föl és nem korlátozta. Az előadót, akinek feljegyzéseit nagy érdeklődéssel hallgatták, melegen ünnepelte a nagyszámu közönség.

— Evtizedek óta használják a legjobb eredménnyel köhögés, rekedtség és hurut ellen a Dr. Egger Melpasztillát. Kis doboz ára 50 fillér, nagy doboz 70 fillér.

Háztulajdonosok!!
Mielőtt
tűzhelyeket
vásárolna, saját érdekében tájékozódjon
Seller vasútleiben
József-körút 49
Telefon 316-13

— Huszár Károly nem mondott le a Társadalombiztosító elnökségéről. Vasárnap híre járt, hogy Huszár Károly, az OTI elnöke lemondott volna állásáról. Ezzel szemben *A Reggel* megállapította, hogy a kormányváltozás alkalmából Huszár Károly valóban följajlotta lemondását, de ezt a miniszterelnök nem fogadta el és fölkerlte őt, hogy továbbra is maradjon az intézmény élén.

— Halalozás. Dr. Haasz Simon orvos október 22-én meghalt. Temetése ma, hétfőn délután 1/2 órakor a rákoskeresztúri izr. temető halottszaházából lesz. Gyászolja özvegye. — *Bizony László*, a „Közép-európai Lloyd“ közgazdasági lap megalapítója és főszerkesztője hosszas szenvedés után elhunyt. A kiváló képzettségű újságíró korai halálát a társadalom széles rétegeiben ószinte részvétellel fogadták. *Bizony* rendkívül termékeny újságíró volt. Több értékes szakönyvet írt és adott ki. Temetése ma, hétfőn délután 1/2 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben. Özvegye: *Miska Emánuelné*, született Gyarmati Rózi, dr. Gyarmati Dezso, az országgyűlési gyorsíróda főnökének leánya vasárnap reggel hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése hétfőn délután 1/2 órakor lesz a farkasréti izraelita temetőben. — *Olga schauburg-lippe hercegnő*, a 1904-ben elhalt Miksa schauburg-lippe herceg özvegye ludwigshurgi kastélyában 56 éves korában meghalt.

— Concha Győző a nemzeti önéletrajzról. *Gömbös* miniszterelnök eddigi beszédeinek alapfogolata és gerince a nemzeti önéletrajz volt. Mi a nemzeti önéletrajz? — ezt a sokak előtt talán tisztázatlan fogalmat klasszikus tömörséggel fejtji ki a politikai tudományok ősz nagymestere, *Concha Győző* abban a levélben, amelyet dr. Pécsy Jenőhöz, a „Zemlén“ felelős szerkesztőjéhez intézett: — „Az élel állandó küzdelem! — írja Concha. — A cél vagy valami örökké élő, vagy életre nem képes és akkor elhal. A nemzet önéletrajza azt jelenti, hogy a nemzet él és a maga életének a föltételeit megszerzi. A nemzet ezt az önéletrajzát államisága szuverenitásával bizonyítja be más nemzetekkel szemben. De öncélú az egyén is, akiből a nemzet összetövedik, mindarra nézve, ami a nemzet alapszeméjével kizáró ellentétben nincs. Az igaznak, szépnek, jónak, különös, sajtós, más szóval nemzeti eszméi irányozzák egyaránt a nemzeti ősz-személyt, mint a belétartozó egyéni személyt.“

— Az OTI-amnesztia kiterjesztését kívánja az iparosok. Vasárnap a Központi Demokrata Könyv-értekezlet tartott a fővárosi iparosokból, *Tarr Béla* elnökletével. A népes gyűlésen résztvettek *Gál Jenő* képviselő, valamint *Földváry* és *Zala* fővárosi bizottsági tagok. Az OTI szerelms amnesztiaerevéletét ismertette az elnök és határozati javaslatot mutatott be, amely szerint kéri, hogy az OTI több évre visszamenőleg adja meg a kamattamnesztia, a nagyobbösszegű hátralekötésre pedig 60 havi részletfizetési kedvezményt. Az értekezlet elfogadta a javaslatot, amelyet küldöttség fog átadni a miniszterelnöknek.

— Litzmann tábornok lesz az új birodalmi gyűlés korelnöke. Berlinből jelenti *A Reggel* tudósítója: Két hét múlva zajlanak le a német birodalomgyűlési választások, de a Hitler-párt már jóelőre gondoskodni kíván arról, hogy az új birodalmi gyűlésnek ne *Zetkin Klára*, „a forradalom nagyanyja“ legyen a korelnöke. Ezért a párt Litzmann tábornokot, aki a porosz tartománygyűlésnek is tagja és korelnöke volt, olyan helyen jelöli, amely megválasztását föltétlenül biztosítja. *Mitűn* a tábornok *Zetkin Kláránál* két évvel idősebb, az új birodalmi gyűlésnek ő lesz a korelnöke.

— Hirtelen halál a sportpályán. Vasárnap délután a Vasas-sportpályán nézte a futballmeccset felesége társaságában *Vára György* 35 éves munkás. Nagyon izgatottan szemlélte a mérkőzést, majd szívéhez kapott és meghalt.

— A Tokaji Szüreti Hét országgraszoló sikerét bizonyítja az az óriási forgalom és érdeklődés, amely Rajna Alfréd tállalyi híres szőlőgazdaságának fővárosi borizleteiben lezajlik. *Rajna* tállaly-tokajhegalyjai pincészetének borait V. Széchenyi-utca 2. IV. Prohászka Ottokár-utca 10. VI. Teréz-körút 7 és II. Alagut-utca 1 alatt hozza forgalomba.

— Elsőrendű mosóberkeztély 30 cm. hosszú, divatos 5,60 P Selgona, Kristóf-ter.

Megnyílt Rákóczi-ut 12. sz. alatt
WEISZ NÁNDOR
uridivat és fehernemű üzlete
A Lustig Ede cégnél eltöltött
12 év
alatt szerzett tapasztalat, valamint
közkedveltségem
teljes garanciát
nyújt arra, hogy t. Vevőimnek ugy
feherneműekben
mint a többi
divatcikkekben
a legelőkevényebb kiszolgálás mellett
mindig
a legjobb minőséget
a legolcsóbb árban
fogom nyújtani.

Fatüzelés terén vezet a világ- és közkedvelt

„ZEPHIR“-kályha

10 kg fával fűt egy 24 órán normál szobát

Hazai barnaszénmel a 2 aknás Rekord kályha tökéletesen fűt.

Ara 60 pengőtől leszállítva, felszerelve

Arjegyzéket ingyen küld **HÉBER** kályha- és tüzhelygyára, Vilmos császárt 39. (Hajós-utca sarok) ügynöki az eladási mintáktartár.

— Vasárnap meghalt Maros Oszkár, az Ujpest alelnöke. Vasárnap délután 43 éves korában meghalt a Park-sznanatóriumban *Maros Oszkár*, az Ujpesti Futball Club alelnöke. *Maros Oszkár* néhány nap előtt *gyomorfekély-operáción* esett át, az operáció sikerült ugyan és *Maros* már a javulás útján volt, de állapota vasárnap váratlanul rosszra fordult. *A kedves, közvetlen modoru, állandóan jókedvű sportember*, aki a Profeszionista Labdarúgó Szövetség ügyvezető társelnöke, az MLSZ alelnöke és az Ujpesti Futball Clubnak egyik megalapítója volt, nemcsak a sport terén kifejtett munkásságával szerzett maradandó érdemeket, hanem mint az Egyesült Izzó Rt. egyik igazgatóját kereskedelmi körökben is *kitűnő közgazdásznak és elsőrangú szakembernek* ismerték. *Maros Oszkár* sportkörökben mint *kitűnő diplomatát* becsülték, aki közvetlen modorával és bigradtságával taktikai érzékekkel intézte el a legkielezettebb sportháboruzsákat is.

— Antiszemita izgatás a berlini rádióban. Berlinből jelenti *A Reggel* tudósítója: Szombaton a berlini rádióban „Hétfégi eszevesés“ címen egy ismeretlen előadó tartott fölolvastást, amelynek során *nyomas megjegyzéseket* tett, majd éles támadást intézett a zsidók ellen. Az előadás után sokszázan hívták föl a rádió igazgatóságát, hogy megtdjúdják, ki volt az ismeretlen előadó, de az igazgatóság, amelynek élén *Jenleg* a *Hitler-párt* bizalmi embere áll, elzárkózott minden fölvilágosítás elől.

— A vonat elé vetette magát egy kispap. Gyékényesről jelenti *A Reggel* tudósítója: *Blaskovics Iván* 21 éves kispap, aki most állott fölfontelej előtt, Veszprémből látogatába Kadarkuta utazott szüleihez. Visszatérőben Újdombóváron az állomás közelében a *gyékényesi személyvonat* elé vetette magát, amelynek mozdonya haláragyázolta. *Reverendájában három bucsulevelet* találtak. Az egyiket szüleihez, a másodikat a kadarkuti plébánoshoz, a harmadikat pedig a veszprémi szemináriumhoz intézte.

— A hadirokkantak vándorgyűlést tartottak Pécsen. Pécsről jelenti: Vasárnap a HONSZ dél-magyarországi vándorgyűlést tartott, amelyen *Walldar Andur* ny. ezredes, elnök üdvözölte a megjelenteket, majd hazafias szavakkal után Schöbert János tanár ismertette a magyar hadigondozás történetét. *Csik Boldizsár* központi kiküldött a hadirokkantak, özvegyek és árva kivanóságait, a gyűlés elő *Fronk István* a szövetség nevében legészirtebb bizalmának adott kifejezést *Gömbös* miniszterelnök iránt. Vegül *Patacsy Dénes* képviselő a magyar törvényhozás nevében tett fogadalmat a hadirokkantak, özvegyek és árva gyűnének fölkarolására.

— Motoroshalátek. Vasárnap reggel a Kőbányai uton haladt kerékpárjával *Sós János* 54 éves *ácssegéd*, amikor egy taxi hátulról elütölte. Agyrázkódással vitték kórházba. — *Zrinyi-utca 2.* számu ház előtt elütötte a *Bp. 24-126. rendszamu autó* *Bachó Vilmos* 18 éves sültánoncot. Agyrázkódással vitték kórházba.

— Megkezdődtek a beltrkozások a városligeti műjé-pálya iródrában. A lényegesen leszállított hóvárak folytán ez évben is a legolcsóbb szórakozás lesz a műjé-pálya, amely már előreláthatólag november elején meg fog nylni. A Korcsolyázó Együtt igazgatóság a szokrökny arait is leszállította. A jégsport hívei már türelmetlenül várják a műjé-pálya megnyitását, amely a múlt évben is olyan hosszú ideig állt a közönség rendelkezésére. A műjé-pálya iródrájában hétköznap este 6 óráig, vasárnap délután 1 óráig válthatók a bérletjegyek.

A NAGY SIKER:

Tyja haduagy
31-50
Belvárosi Színház

Ishbel és a paprika

London, október 19.

A 10. Downing Street világhírű „háziasszonya” itt ül a Café Viennában és paprikáscsirkét eszik.

Ishbel MacDonald, Nagy-britannia jelenlegi miniszterelnökének leánya, titkárnője, „szakácsnője”, mindene. A papa szemefénye, a Downing Streeten, ahova hol De Valera, hol egy hindu maharadsza, hol Herriot és illyesféle népek járnak vendégségbe.

Ez a világhírű leány, okos fejével, fekete élnék szemével és villogó fogsorával, szerényen ül ebben a londoni némethéví magyar vendéglőben.

Nem nagy dolog, de nem is lekicsinylődő, hogy MacDonald 1932 október 22-én este — magyar vacsorát evett. Paprikáscsirkét! Amire az anyagot Miss Ishbel MacDonald piros-fehér-zöld szalaggal átkötött esomagban személyesen vitte a Downing Streetre.

Ishbel MacDonald karikatúrája

(A Reggel számára rajzolta Nagy István)

Igy történt:

Ishbel ette a paprikáscsirkét. Azután megkérdezte.
— Mi ez?
— Eredeti magyar dolog!
— Csodálatos! Ezt meg kell ismerni az apámnak is! Hogy csinálják?

Mr. Pál Miklós, az étterem magyar igazgatója, pontosan elmondta a receptet. Azt is, hogy hol lehet valódi szegedi piros paprikát kapni Londonban. De, hogy Miss Ishbel ne fáradjon sokat, rögtön összeállított egy csomagot, a paprikáscsirkéhez való eredeti kellékekből. Átkötötte nemzetiszínű szalaggal. És Ishbel boldogan köszöntö és örült, mint egy kisleány:
— Hogy ez milyen meglepetés lesz otthon...

Anglia titkárnője és háziasszonya azután nagyon kedvesen és türelmesen modeltült A Reggel részére. Karikatúra számára csak élnék szemét és északi, Greta Garbós fogát lehet megfogni. És gyerekes, nagyon meleg mosolyát. Ami azért érdekes, mert van benne valami különös fáradság. Olyan komoly, felelősségteljes mosoly ez. Ahogy halkan (mindig

szordinóval) beszél a Downing Street árnyékával a mosolyán... Szinte meghatóan kelvyes és szép! A rajz tetszik neki. Aláírja szépen, iskolásan. Rendesen. Okosan. És nevet.

Még történt valami. Itt muzsikál a Balog-gyerek Pestről. Cigány és éppen az igazak álmát adta, amikor fölverték. Gyorsan egy rendkívül déli koncertet Ishbel MacDonald tiszteletére.

— Ki az a Izabella? — kérdezte a Balog egy pesti romához illő fölénnyel és méreggel.

Amikor megmagyarázták neki, belevadult és Ishbel olyan szép magyar nótákat kapott a paprikáscsirkéhez, hogy csak úgy ragyogott a boldogságtól.

Egyszerre csak jóízűen nevetni kezdett.

— Miért nevet? — kérdeztük.
— Persze, maguk nem tudhatják... de a gipsz most eredeti skót dalt játszik... és pont az én kedvenc melódiámat...

És még egy szót. Mr. Ramsay McDonald körülbelül ugyanekkor tárgyalt Herriot-val. És nem érdektelen, hogy ugyanabban az időben egy fiatal leány egy kis csomaggal a kezében, boldogan sietett a Downing Street felé. És vitte a papának a nagy meglepetést. Szombat estére!

Egy kis csomagot. Piros, fehér, zöld szalaggal átkötött...

Válják Ramsay papa egészségére... (n. i.)

— Lázár Miklós Tokaj diszpolgára. Tokajból jelenti A Reggel tudósítója: Tokaj képviselőtestülete szombat délután rendkívüli közgyűlésre ült össze, amelynek egyetlen tárgya Karniss István róm. kat. lelkész és 14 társának javaslata volt, amelyben Lázár Miklós országgyűlési képviselőnek Tokaj diszpolgárává való megválasztását terjesztették elő. A határozati javaslatot dr. Honéty Géza ügyvéd indokolta meg nagy hatást keltő beszédében. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel tette magáévá a benyújtott javaslatot és így az elnöklő Lakatos Mihály főbíró általános éljenzés és taps között hirdette ki, hogy Lázár Miklós országgyűlési képviselőt Tokaj nagyközésg egyhangulag diszpolgárrá választotta.

— Öt vasutat ítél halálra a szovjetbírószék. Moszkvából jelentik: A niszij-udinski bíróság halálra ítélte öt vasuti alkalmazottat, akik több teherkocsit fosztottak ki. A halálos ítéletet 72 óra belül végrehajtották.

— Házasság. Lelovics Mariát Szolnokon eljegyezte dr. Breznák István MAV-tiszt Budapestről.

NAPOLY-T RIPOLIS-ATHEN-EGYPTOM-SZENTFÖLD-BOMBAY

"AUGUSTUS"
33000 TONNÁS ŐRISMOTORHAJÓN

A VILÁG KÖRÜL 1933 JANUÁR-MAJUS

— ENNÉL TÖBET AZ ÉLET NEM NYUJTHAT!

ILLUSZTRÁLT PROSPEKTUST DÍJMENTESEN KÜLDENÉK

ITALIA Tengerhajózási Társaság
THOKOLY UTJA BUDAPESTI IRÓDAI VACI UCCJA 17.
TEL. 31. 12. TEL. 897. 22.

MILOSBANGELÉS-BALBOACRISTOBAL-HAWANI-NEW-YORK-FUNCHAI-BOBRITAI-RIZZA-GENOVA

SHANGHAI-PEKING-MYIAJIMA-KÓBE-YOKOHAMA-HONOLULU

— Zágrábban elrabolták Habsburg Lipót főherceg tízeves kisleányát. Bécsből jelenti A Reggel tudósítója: Lipót Szabolcs főherceg fia, Lipót főherceg, báró Nikolics Vladimír leányát vette feleségül és a házasságból egy kisleányuk született. Néhány év előtt a főherceg elvált és a bíróság a gyermek nevelését feleségére bízta. Habsburg-Nikolics Dagmár azonban olyan életet folytatott, hogy apja, aki állandóan Zágrábban él, kitagadással fenyegette és mindenáron arra törekedett, hogy a kis Adél Máriát, aki most tízeves, elvegye az anyjától és ő maga nevelje föl. Nemrég a főherceg elvált felesége Zágrábban járt és ekkor a kisleány nyomtalanul eltűnt a szállodából, ahol lakott. Bécsbe visszatérve, Habsburg-Nikolics Dagmár lépéseket tett az árvaszelel, hogy visszakapja gyermekét, majd büvvádi följelentést tett apja ellen, de sem az osztrák, sem a jugoszláv hatóságok közbelépése nem tudta számára a gyermeket visszaszerezni. Habsburg Lipót főherceg egyáltalában nem avatkozik bele a küzdelembe, amely az ő gyermeke miatt apa és leánya között folyik.

— Keeskemét legyőzi a nyomort. Keeskemétről jelentik: Keeskemét társadalma összefogott, hogy az elkövetkező téli hónapok alatt segítsen tudja a szegényeket. A notórius koldusokat szegényházba kényszerítik. Kocsikon áldozatkész hölgyek járják sorba a várost és ruhát, cipőt gyűjtönek a szegények számára. A papok a szószékről kéri adakozásra a hivatelt és szegényügyi propagandagyűléseket is rendeznek, amelyeken a szóokok a nyomor-ról fognak beszélni és segítsére kéri föl a nemesszívű lakosságot. Igen sok család máris elvállalta, hogy a tél folyamán egy-egy szegény eltartásáról gondoskodik.

— Éber Antal szerdán két interpellációt terjeszt elő a közüzemekről. A képviselőház szerdai ülésének legérdekesebb eseménye Éber Antal két interpellációja lesz, amelyeket a magángazdaságra ártalmas közüzemek megszüntetéséről intéz a kereskedelmi és belügy-miniszterekhez. A két interpelláció elmondásához Ébernek egy óra áll rendelkezésére, amelyet arra fog fölhasználni, hogy e kérdést minden vonatkozásában föltagja. Az iparfejlesztési törvény egy évi határidőt adott az államnak és más közületeknek, hogy megvizsgálják közüzemüket abból a szempontból, vajjon főtartásuk rentábilis, szükséges és a közönség szempontjából kívánatos-e? Ez az év július 30-án lejárt, de azóta a kormány részéről semmi sem történt a közüzemek égető kérdésének megoldására, jöhetet, nem volt olyan kereskedelmi miniszter, aki ne ígerte volna meg, hogy a magángazdaságnak ártó vagy deficitteel dolgozó közüzemeket meg fogják szüntetni. Éber Antal interpellációjára, értesülésünk szerint, a kormány meg a szerdai ülésen válaszolni fog.

— Fával ideálisan tiszta és gazdaságos fűtést nyújt a szabadalmazott világhírű folytonzó „Zephir” kályha. 10 kg. fával fűt egy normál szobát 24 óra át. Gyártja és árusítja: Héber-kályhagyár, Budapest, Vilmos-császár-ut. 39.

— Gyöngékedés idején, különösen ha a rosszulletett szülés fokozza, a természetes „Perene József” keserűvíz fájdalommentes székürítést és kielégítő emésztést hoz létre.

— Külföldi menetrend. A Vasúti Utmutató és a Máv. Menetrend, a Máv hivatalos menetrendjének, a külföldi közvetlen vonatok menetrendjeit és menetidőit tartalmazó téli kiadása megjelent. Ár 3 P.

Az operettek királya:

Lehár Ferenc

Az operettek királynője:

Eggerth Márta

Az operettek operettje:

VOLT EGYSZER EGY KERINGŐ

Holnap, kedden premier!

Kamara

Décsi

Svábhegyi Szanatórium

subalpin (430 m.) diétás gyógyintézet

Már heti 140.— pengőért

tökéletes sanatórium ellátást nyújt orvosi felügye-
lettel, 5-szori étkezéssel, vízkurával, fűléssel együtt.
A legideálisabb ősz-téli üdülőhely.

— Vasárnap visszerkezett a TESZ küldött-
sége Rómából. Vasárnap érkezett vissza Ró-
mából a Társadalmi Egyesületet Szövetségé-
nek nagy küldöttsége, amely utközbén két na-
pot töltött Velencében, majd néhány órára
megállapodott Triestben is. Az olasz határról
táviratot küldtek Mussolininak, Staraceknek,
a fasiszta párt főtitkárnak és Hóry András
kvirindli magyar követnek. Dél előtt 10 órakor
érkezett a Dél pályaudvarra a különvonat,
amelyet nagy tömeg fogadott. Megjelent Co-
lonna herceg olasz követ is. Szontagh Tamás
üdvözlő szavaira a küldöttség nevében vitéz
Mándoky Sándor, nyug. ezredes-lelkész vála-
szolt, megemlékezve Mussoliniról, aki rádió-
beszéde alkalmával indulatosan összegegyrte a
papirlapot, amikor arról szólt, hogy a nem-
zeteket szerződésekkkel nem lehet megölni.
„Lelkünk csordulóság megtelt halálával Isten
íránt — mondotta —, aki Gömbös Gyula szem-
mélyében magyar Mussolinit adott nekünk.
Isten áldja Mussolinit és Gömbös Gyula munká-
ját!”

— Betörőjárás. Vasárnap betörők jártak a Völgy-
utca 33. szám alatti Ezüszüdüllében, ahonnan
5000 pengő értékű fehéremű viték el. — Betörők
jártak a Gutmann és Pékete cég hatványgyárában
is, ahol rövid néhány hónap alatt ez már a harma-
dik betörés.

— Hitler élesen támadja Papent. Zwickau-
ból jelentik: Hitler vasárnap délután 60.000
ember előtt mondta el választási beszédét.
— Engem titullussal akartak léprecsalni —
mondotta —, ennek a köztársaságnak azonban
nincsnek titullusai, amelyek számomra többet
érnek, mint a nevem. A Papen-hormány
rendőrsége és hadseregbe támaszkodik. Szá-
momra a katona nem azért van, hogy egy
kormányt védjen, hanem, hogy a nemzetet
óvja meg rosszindulatu szomszédoktól. Ha
Németország ma a világ előtt nagyobb tekin-
télynek örvend, mint a múlt években, úgy az
össmiesre sem Papen ur hókuszpokuzsának
köszönhető, hanem a nemzeti szocialista moz-
galom megerősödésének.

— Új helyiséget avattak a keresztényszocialista
vasutasok. Vasárnap avatta föl új egyesületi helyi-
ségét a Keresztényszocialista Vasutasok Országos
Gazdasági Egyesülete. Róbert Emil országos elnök,
Misanégy Vilmos műegyetemi tanár, díszelnök,
Grentzer Mihály ügyvezető elnök és Horváth Ger-
gely, a munkásosztott elnöke mondott beszédet,
Kigyóssy Sándor ünnepi ódáját pedig L. Beke Ius
szavalta.

— Gázongyilkosságot követett el egy fiatal
asszony. Vasárnap gázzal megmérgezte ma-
gát a Tátra-utca 11. számú ház hetedik eme-
letén levő lakásán Ditrich Géziné. A fiatal
asszony kis gyermekével fél évvel ezelőtt
költözött a házba és mint egy gyáros elvált
felesége jelentette be magát. Nemrégben ampu-
tálni kellett egyik lábát. Vasárnap elküldte
a kisgyermekét sétálni, ő maga pedig kényi-
toitla a gázcsapot. Két levelet hagyott hátra:
az egyiket anyjának címezte, a másikra ezt
írta „Martinnak”. Valószínű, hogy annak a
külföldi urnak szól, aki gyakorta meglátog-
gatta. Ditrichné a kórházba szállították és
az orvosok remélik, hogy életben marad.

— Romlott étel-ital, ha gyomrát elrontja,
fél pohár „Igmándi” gyorsan helyrehozza.

Te is fáradt vagy, angyalom? Mitől?

Ahogy nyáron mindnyájan azon törtük a fejünkét,
hogy ez vagy az a barátónk honét vette egy-két-három
ezüst, esetleg krókóráját, vagy hogy hová és kivel utaz-
hatott vagy maradhottál itthon... úgy most azt szokás
kérdeni, hogy az illető „vajon mitől fáradt?” Mert
arra a kérdésre, hogy „hogyan vagy?” — mindenki min-
denkinek azt feleli: „fáradt vagyok...” Ez most a leg-
frissebb divat! Viszont, hogy — mitől fáradt, az titok-
zatosabb és kifürkészhetlenebb, mint a legkomplikált-
abb angol keresztény. Fáradt szegény... nem elég
ez? Fáradt a kozmetikusok csakugy, mint ahogy a koz-
metikus fáradt ötle. Fáradt a nyártól, amely elmúlt,
és az ősztől, amely még tart, sőt fáradt már a téltől is,
mert a saions, természetesen, nem bírja. Fáradt, mert
a ruhái még nem készek, és fáradt, mert készek és a
végtelenemleg meleg folytan nem veheti föl őket. Fáradt
azokon a heteken, amikor sok a premier és fáradt olyan-
kor, amikor egyetlen, magányos darab lép csak a közön-
ség elé, mert ilyenkor törni kell a fejt, hogy mit is
kezdjen a sok szabad estejével. Fáradt, ha fölhyájk,
mert ilyenkor szakadatlanul eseng a csengő, és fáradt,
ha nem hyájk föl, miután ilyenkor neki kell, szegény-
nek, fölhyivni másokat és addig beszélni velük a fáradt-
ságáról, amíg ezt saját maga is elhiszi... A divathölgyek
fáradtak a próbáltól, a szolid háziaszonyok attól,
hogy szüntelen olyan újabb és újabb bódékat keresnek,
ahol a párizsi tizdekánként 2 fillérel olcsóbb. A leányok
fáradtak, mert férjért keresnek, az anyonok, mert talál-
tak. A szépek fáradtak, mert annyi „üldöztesnek” van-
nak kitéve, a csunykák pedig, mert addig kell szépitgetni
magukat, amíg legalább el tudnak hitetni némi ilyfajta
üldözteset. Az okosok fáradtak, mert „amnyi minden
jut az eszükbe”, az édes kis „csesekák”, mert olyan ne-
hezen lehet megérteni a férfiak mélységesen böles ki-
jelentését... Szóval: fáradnak lenni a legujabb divat!
„Fáradnak lenni jó, fáradnak lenni szép” — ajánlom
ezt a slágermet divatos operettszerzőinknek. Nagy si-
kerük lesz vele...

Dobhoff Lilly

— Megfojtották ágában egy öreg gazdát.
Pécéről jelenti A Reggel tudósítója: Póka
István 60 éves szászvári gazdálkodót ágyában
haltan találták. A szerencsétlen embert a
nyakán kétszeresen átkukott kötéllel fojtót-
ták meg, kezét-lábát összekötötték. A csendő-
ség azonnal megindította a nyomozást. Az a
gyanu merült föl, hogy a mostohaléánya és
annak 18 éves fia követték el a gyilkosságot.
A pécsi ügyészségről hétfőn száll ki a vizs-
gálobizottság a gyilkosság színhelyére.

— Fölavatták a Woronieczky-émléktáblát. Vasár-
nap leleplezték a földművelésügyi miniszterium
falában elhelyezett Woronieczky-émléktáblát, melyet
azon a helyen állított a magyar- lengyel egyesület,
ahol a szabadságharc lengyel vitézainak 1849 október
20-án kivégezték. Az ünnepség a kőbányai lengyel
templomban tartott műszel kezdődött, amelyet Hász
püspök celebrált. Azután az emléktábla előtt foly-
tatták a kegyeletes aktust. A MÁV „Acéllang”
éneke után Nádory Albert mondott beszédet.
Tomcsányi János lengyel nyelven szólt, utána Sisek
Eduárd, a Lengyelországból érkezett küldöttség ve-
zetője és Lenkowsky budapesti lengyel követ intéz-
tek lelkes szavakat a közönséghez, majd Liber al-
polgármester átvette az emlékművet.

— Béry László előadása a rádióban. Holnap dél-
után 7 órakor Béry László, a „Nemzeti Újság” ki-
váló munkatársa beszél a rádióban az újságíróknak
arról a munkájáról, amelyet a beszédek és nyilatko-
zatok közvetítésével végez. A politikai újságíró
nehéz és haláttalan főlcátát ismerteti meg a közön-
séggel.

— Hirtelen halál a temetőben. Az óbudai temé-
tőben hirtelen rosszul lett és meghalt özv. Jónáth
Nándorné 40 éves takarítónő.

— A Rádius a következő hétre is prolongálta
„Egy titánok” című nagy Metro-filmet.

Külföldi iskolák, nevelőintézetek, penziók és üdülőhelyek

Prospektusok és felvilágosítások A Reggel kiadóhivatala útján is

Nevelőintézetek, iskolák: AUSZTRIA

KAT. MEZŐGAZDASÁGI ÉS HÁZTARTÁSI ISKOLA, HOCHSTRASSSTÜSSING bei Böhmlirkirchen. Lognagyszerű magaslátó főkvés, a legpompásabb erdei környezetben. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

PENSIONAT „STA CHRISTIANA”, FROHSDORF (N.-O.). Legkorszerűbb berendezett, leánynevelőintézet. Iskoláztatás. Iparművészet. Háztartás. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

MAGYAR LEÁNYOKNAK! Kloster der Königr. der Töchter des güttlichen Hellaude. GLEISS, Post Rosenau am Sonntagberg (N.-Ost.). A legnagyszerűbb főkvéssel. Háztartás. Ipari oktatás. Nyelvek. Zene. Individualitás. Prospektus.

KATH. INSTITUT „MARIENANSTALT” MARIA-SAAL B. Klagenfurt. Hegyek fölött évezett pompás vidék. Háztartás. Ipari oktatás. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

„ELISABETHINUM KAT. LEÁNYNEVELŐINTÉZET. ST. JOHANN Im Poncau. Elismerten kifizető intézet. Ipari és háztartási oktatással. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

PENSIONAT D. BARMHERZIGEN SCHWESTERN Post: KRAMSACH, MARIATHAL (Tirol). Gyönyörű, romantikus főkvés. Iskoláztatás, ipari oktatással. Háztartás. Nyelvek. Zene. Sport. Alacsony árak. Prospektus.

Das Gremium gewerblicher Lehranstalten Wien I, Postgasse 6. Nyilvános jogu szakiskola a női-dívatipar összes ágában. Prospektus.

Herzog Ottilia festőiskolája Wien XIX, Peter-Jordanstrasse 19. Kiképzés a festőművészet minden ágában. Előkészítés. Kurzusok. — Olcsó árak.

ST. ANTONIUS KAT. NEVELŐINTÉZET. TREFFEN B. VILLACH (Kärnten). Fű- és levélintézet, 3-16 éves korig. Ideális főkvés helye. Hatalmas kert. Edzésre szorultaknál legnagyszerű eredmények. Iskoláztatás. Nyelvek. Zene. Sport. Nagyon mérsékelt árak. Prospektus.

AZ URİKÖRÖK FIGYELMEHE! Pensionat der Salesianerinnen. Wien, III., Rennweg 10. Legjobb központi főkvés. Hatalmas park. Elismerten kiváló intézet. Családias. Individualitás. Iskoláztatás. Nyelvek. Zene. Kortától számú fővitélek.

Lehr- und Erziehungsanstalt der Schwestern vom hl. Franziskus (Niederösterreich) Egészséges főkvés. Hatalmas kert. Uszoda. Középskola, realgimnázium. Tantóképző. Övönő- és asszonyiskola. Háztartás. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

Báró Madarassy-Beck Marcel, báró Madarassy-Beck Margit férjezett Dobay Aurélné, báró Madarassy-Beck Irén özv. Hönich Henrikké, báró Madarassy-Beck Sarolta férjezett Chrambach Frigyes Károlyné gyermekei, — báró Madarassy-Beck Marcelné Weiss Jolán menyé, — Dobay Aurél, Chrambach Frigyes Károly vejei, egy a maguk, mint az elhunytak unokái, testvérei, sógora, sógorónje, valamint az egész rokonság nevében mélységes fájdalommal jelentik, hogy forrón szeretett édesanyjuk, a legjobb nagyanya, testvér és rokon

madarasi báró
Madarassy-Beck Miksáné
Netter Malvina

f. hó 21-én, pénteken, áldásos életének 81. évében, rövid szenvedés után jobb-
létre szenderült.

Drága halottunkat f. hó 24-én, hét-
főn délelőtti 11 órakor fogjuk a kere-
pesi-uti izr. temetőben levő családi
síroltban örök nyugalomra helyezni.

Hálás kegyelettel őrizzük meg
áldott emlékéit!

Gróf Adolf,
mint férj, a maga és alulírott családja nevében fájdalommal porig lesulva jelenti, hogy hűséges életarsa, a legönfeledőbb anyja, a legemlékebben szerető nagyanya, testvér és rokon,

Gróf Adolfné
szül. Fleischer Berta

folyó hó 22-én, délután 1 órakor, 42 évi leg-
boldogabb, zavartalan házasság után, életének
67. évében gyógyíthatatlan fájdalommal it-
tagyott beunkelt.

Drága halottunkat október hó 24-én, hétfőn
délben 12 órakor temetjük a rákoskeresztúri
izraelita temetőben.

Budapest, 1932 október 23-án.

Emlékét szívbőlünk őrizzuk!

Tarján Elemérné, szül. Gróf Ilona, Heister
Emilné, szül. Gróf Margit, Ungár Jenőné, szül.
Gróf Paula, Beckmann Miksáné, szül. Gróf
Rózi, Gróf László és Gróf Gyza gyermekei,
Tarján Elemér, Heister Emil, Ungár Jenő és
Beckmann Miksa vejei, Gróf Lászlóné, szül.
Kendll Erzsébet menyé, Tarján Eva és Zsuzs,
Heister Ferenc és Pista, Ungár Gyuri és Agi,
Beckmann Vera unokái, özv. Tichler Mórné,
szül. Fleischer Sarolta és Fleischer Deszö test-
vérei, Gróf Lajos sógora, özv. Schweiger Sám-
uelné, szül. Gróf Fáni, Fleischer Deszóné,
szül. Gróf Lotti és Gróf Lajosné, szül. Heister
Berta sógoróni, valamint nagyszámú rokonság.

Részvétlatoztatások mellőzését kérjuk!

Elster Jenő és családja nagy szomorú-
sággal közlik, hogy

Eisler Jenőné
sz. Gross Etel

e hó 23-án reggel elhunyt.

Temetése 1932 október 24-én, hétfőn délu-
tán 4 órakor lesz a régi pesti-keresztúri izr.
temetőben.

Részvétlatoztatások mellőzését kérjük!

Mélységes fájdalommal tudatom úgy a ma-
gam, mint az egész gyszóló rokonság nevében,
hogy imádot jóságos ferjem

Bizony László

a „Középeurópai Lloyd” főszerkesztője,
életének és a közért folytatott óladó, fárad-
hatatlan munkásságának delén, 29 éves korában
elhunyt.

A mosoly, a gondolat, a kimeríthetetlen sze-
retet virágának hullását siratjuk benne.

Drága halottunkat e hó 24-én, délután 3-
kor a rákoskeresztúri izr. temetőben kísérjük
utolsó földi útjára.

özv. Bizony Lászlóné,
Budapest, 1932 október 23. I. Attila körnt 14-16.

Reggeli levél

Az „Erdélyi kastély“ szerzőjéhez

Kedves kenyerespajtásom, Sándor,

ne ijedj meg e korareggeli levélről, amely egyetlen írott példány helyett sok tízezer nyomtatott példányban zudul a nyakadba. Tintával írnám, kopertába zárnám és saját kezébe címezném, ha külön időm volna rá, de nincs. Tartoznék is vele a közös fiatalágunknak, amelyekben Te sem voltál még ünnepeztél drámaíró, én meg legfőképp azt kritizáltam, hogy feketé cipőhöz mégse húzzál barna fuszkelet, — mind a ketten nagy dandyk voltunk, a macska csipett volna meg bennünket, — ha gyalog is jártunk többnyire haza a margitszigeti kisszedőbéli éjjeli menedékhelyre, ahol meghúzódott pár évig apád is, Molnár is, Krúdy is, Szomory is, szóval nem voltunk rossz társaságban. Emlékszem, többet költögtél a hídon a kőben, mint ahányat káromkodtál, hogy már megint elkártyáztad az uolsó, konflisra való hat picuát is, így cibéltünk álmosan, föltűrt gallérral haza 365-ször egy évben. Szép idők voltak, nem tudom, hogy neked fáj-e a szíved értük, nekem nagyon.

Azóta Te híres drámaíró lettél, Sándor, Isten éltsen. Egy szép nap, amikor már nagyon keserű lett a szád a cigarettától, megíbbet is köhögött talán, mint rendszeren, hazamentél a híres kis hotelbe, összepakoltál és itthagytál csapat-papot, lementél Kolozsvárra. Onnét hoztál anyajafába három éve egy darabot, szép darab volt, Szilveszterkor adták, hajnalfele, pedig „Juliusi éjszaka“ volt a címe. Félkézzel elment huszonöt-ször, akkor még kísérleti nyul voltál, Sándorka, nem nagyon pörögtették az olvasót érled. Na, de te nem is kérted. Kerültél, fordultál, hoztad a „Feketeszárú cszeszény“-t, ennek aztán végigorsogott a józsi leve vagy száz estén ugyanannyi ezer embernek a száján. Kis revolúció volt az, új író született, piros lett a füle tőle Pestnek... Persze, hogy várták, hogy ezután majd mi jön... Tegnapelőtt aztán ott ültem az „Erdélyi kastély“ nézőterén. Miért mondtam el mindent, ami eddig a tegnapielőtti történet? Azért, hogy elhidd, ha nem éreznéd, hogy én is és mások is, akiknek apádhoz, vagy hozzád közünk volt, dobogó szívvel lestük annak a gyaldzatos, csontorsvasztó, fréz bársonyfűgőnynek a félrelibbenését, amely mögött az „Erdélyi kastély“ falai sárgállottak. Mit hozott Sándorka a kék Erdélyből a szürke Pestnek? Mit hozott a „pacsirta“ — tudom Bánffy leveléből, hogy így hívják odalent — a pesti stígleknek?

En volnék a legboldogabb ebben a meghajszolt városban, Sándor, vidáman fityörésznék ma éjszaka, ha nem kéne mást írnom, csak azt, amit a szerzetem diklál. A kritikusra és a barátira azonban elsőszóban kötelező a legnehezebb emberi kötelesség: az őszinteség. Az igazi író megbarátnia, megedzi az őszinteség napsütése, a talmi író napszúrását kap tőle. Te Kibirod, Sándor, megszoktál, hogy napsütésben hajdonjót jársz a pályádon, magad is — mint ahogy igazi nap süt ebben a darabodban is, — ott, ahol a sugarak a park platánjai között a szíre furakodnak. Ugy buvik, csillog, reszketek az a fény — az írói lehetőség igazi fénye — keresztül-kasul az „Erdélyi kastély“ egész területén, mint az üldözött vad, amely utat verne magának a (drámai) bozóiban — de... de futását elállja, iramod fölfojja egy mesterséges drámai vadon. Szembekerül egymással például a román és a magyar. Somlay Bicsit ízelelmett. Bicsit művaikban besenyőkirály-ivadékában és Csor-tos váudauréli, fekete dakó-román maszkjában. Az egyik forr, a másik siterge. S mi történetik? Mint a teafozó kondér víze, ha levezzik róla a fedőt, kibugyborékolják manukat, elszáll a gőz s a pára s nem történik semmi sem, cukutyc. Szembekerül egymással a két nő, a kastély urőnye s a vendég vigözvegy menyecske, akit a házigazda nyakoscsókol a mézillatú pihent reggelen, mint egy darázs — két pengé villan a két szempárból, néhány szó sziszeg — s az „Illustrated London News“ lapozgatásába zuhan az egész. Szembekerül egymással, önmagával, egész eddigi életével a nő és az idegen férfi, csatáznak a szavak három fölvonáson keresztül s a konfliktus fáradtan fullad el, mint egy „döglött“ sránc, amelynek a cünderjét elfelejtették robbanásra beállítani. Azt már nem is mondom, hogy a két gróf drámai szembedobandása a

hálósobában, hogy bóbiskol bele egy kispár-dári dűnyögésbe, mintha csak nyársat nyelt volna az egyik s a flanelpizsamához hálósipkát is viselne a másik. Ez az — ami a dramaturgiára tartozik s amelynek vigszínházi megfontoltsága (a mai világban eléggé érthetően), talán befolyásolható is téged, különben aligha tévedhetél volna el a második fölvonással szinte befejezett darabod egy harmadik fölvonás ampolvilágítású, baby-szagu egészen új darabjába. Menjünk tovább. Ami az erdélyi és a magyar arisztokráciának a darabon vörös hajókötélként végigvonuló, állandó debatte-ját illeti, az a darab leggyöngébb, legsebezhetőbb, legfőképpesebb része. Csak a színészek beszélnek, nem az élet. S ez a szándékos zavar is, mert ezeken az álmelegnyeléseken, átlapasztalaton és álmelegnyeléseken török meg a fény, az író repdeső, vergődő fénymadara, amely pedig ott játszik bujósokát minden talpalatnyi területen, minden második-harmadik mondatban vedel, velünk, a színpaddal és amely felé úgy tartja gyorsan, gyorsan oda arcdát az ember, mint a februári Riviera felhők mögül ki-kikandikáló napsugara felé...

Hát persze... kritizálni könnyű... Na de... gyönyörű ódzsáin a darabnak hadd pihenjen meg a szemem. A franciskimus barát — Athos-hegyi kolduló barát Körmendy — aki a lukullusira megerített reggelizőasztal mellett piros szalvétájából majszolja a darabka száraz kenyérét s amikor szinte szégyenkezve meginvitálják, hogy lásson hozzá a gróf reggelizés, nemcsak hogy nem fogadja el, de még ürügyet is talál, hogy a maga kis kenyérkéjét otthagyhassa — ettől sajgott a szívem. Hogy mi minden van abban, hogy a román miniszter előszobájában a birtokából kisemmielt erdélyi magnds csak az elcurpájsodott finom kis tikkárnak nyujt kezet — azt csak csádkányal lehetne kifejezni, amely itt, ezzel a gesztussal kivágja a miniszterium kupoláját, hogy a tyukas tetőn besütnék a csillagok. Brüllins a Rajnay ötleplezés. Tragikus, emberi. Gyönyörű a férj és feleség összebörölése. És igazán a legmagasabb csucson jár a Gombaszögi utja visszafelé a férjéhez. Hogy semmisül meg, hogy olvad el ezen az izzó játékon, mint a forró spherdon a víz-csöpp, az ólálkodó, életveszélyes gyanakvás, hogy csak lovagiasdógból teszi, de belülről szenved. Itt egy asszony szültik újra a szemünk előtt és ezt az újjászületést nemcsak játszani, ércetni is kellett! Színpadtörténelmi kép, ahogy az ura mellén, önmagát újra megtalálva, megburik. A kedves Vendrey, az inkább báró, mint örörfő Hajmási, a méltatlanul kis szerepében is oly friss és szederpiros Tökés, a rigógondtalanságu Maklári egy szívbemarkoló jelenetében Somlayval, a pótlhatatlanul vidám Gazsi Mariska s az üdén fölesillandó Márkus Margit — mind, mind a darab napsütötte följoj! És most mit mondjak még, Sándor — hadd mást abba egy pillanatra azt a pártit! A következő darabodot dalold előbb végig egyedül s csak aztán kérdjed bárkitől, hogy szép-e, jó-e? Nem kell néked se karmester, se korrektor, az tonított téged fityámbi, aki a csíz s a — „pacsirtát“. Szeretettel ölel, köszönt s gratulál a „Reggeli levél“ írója, igaz barátod:

Egyed tőled!

• Modern Kabaré. Ez a kis Akáca-utáni kabaré, amely az idén fölburjánzott pesti kabarészüngelben is észre tudta vétetni magát azzal, hogy elsőosztályú kisszinpadműsorral kedveskedett már a megnyitói reptoire-jában is, ezuttal még nívótabban, még nagyobb önfeláldozással s ami a legfontosabb, a sabhlottól újra gögösen eltérve áll a második műsorával is a publikum elé. Az este pécé de resistance-a Szép Ernő „Isten madárkái“ című poétikus kis vigjátéka, rajta kívül Halász Imre és Lőrincz Miklós darabjai emelkednek ki az öletés műsorból. Tóth Böske, Gardonyi Vilma, Kabos, Udvari Lajos, Bassy, az Andrassy-uti Színházból származott Peti és Berezy Géza jászak végig a programot.

• MAGYAR-SZÍNHÁZ. Ma délelőtt kezdik el próbálni a Magyar-Színházban Zágón István „Dzsimbó“ című vigjátékát. Dzsimbó egy vadleány, akit egy orosz-lánvádsz hozott magával Afrikából, amugy anyaszüzs nyersen és hánesszoknyásan, ahogy egy kis szigetben a Zambézi torkolatánál megtalálta. Dzsimbót, egy pompás produkciókra alkalmas nyujtó szerepet Titkos Ilona, az orosz-lánvádsz Törzs, a többi főszerepeket Ráday, Maly és Sulyok Mária jászak.

Okos nő

gondolkodik s tudja, hogy

bundát

miért vesz

Kutnewsky-nél
IV, Kristóf-tér 6

Andrassy-uti Színház

1.

Ezuttal a kis — nagydarab sikerült különösen. A orosz és életnélküli osztrák és német gyári áruk helyett az Andrassy-uti Színház ezuttal Noel Coward „Privat Life“ című élrágadó társadalmi vigjátékát sürítettette és fordította két rövidbe fölvonásba Stella Adorján-nal, akinek alighanem meggyűlik a baja Gömbös miniszterelnökkel, mert már majdnem minden külföldi darab plakátján ő szerepel mint fordító. Alláshalmazó, de kedvünkreváló-friss, szellemes, üde és vidám. Hasonló frissességgel és jókedvvel jászak is a darabot Maklay Marót és Törzs, Turay Ida és Ráday dupla duója. Maklay kedves és elegáns, Törzs egyenesen attraktív, Ráday és Turay pedig egymást mulják fölül a boei-kedvességben. Remélik mulattam.

2.

Az első rész Nagy Endréé, aki „Hat, eng. kabaré“ címen mutat be egy nyolcképes, briliáns kis revüt, amelynél finomabb produkcióitól tőle is ritkán láttunk színpadon. Csupa kis rakéta ez a miniatűr revü, pattog, csattog, mint a villamoszikkra, minden mondata. Abonyi, a görösen mulatságos Keleti, Ihsz, Berkv, a legkisebb Peti s egy csomó szép fiatal hölgy a szereplői a hat, eng. kabarének, amelynek számai közben a főlévezet a pompás, aktuális nagyendrei konferánsz... A népszerű Radó Sándor énekel még egy kuplét.

3.

Végül külön fejezetet a műsor új Török-darabjának, „Lacikonyha“ a címe, élrágadó kis parvaszminiatűr. Török ma úgy írja a parvaszt, mintha örökké közöttük élne, izes, mulatságos, őszinte és élettel teljes minden szava. És külön díeséret a szereplőknek, az egyenrangúan remek Rózsahgyi Kálmánok, Báronsy Istvánnak és a legkisebb Pethesnek, de előtük is a hazsarózsapiros, pompás Dajbukát Ilonának, aki mintha egyenesen Mezőkövesd szívből és diszeiből lépne elénk gyanosan és rangosan, mint egy páva. Keleti se rossz, nem bizony. A műsornak sikere lesz. (e.)

• Filmpremierek. Ezen a héten három nagy film startol. — a moziközönség bőven válogathat az attrakciókban. Kedden mutatja be a Kamara és Décsi Lehar Ferenc első eredeti filmoperettjét. A „Volt egyszer egy keringő“ főszerepét Eggerth Márta jászta, a férfi-főszereplők Ralf von Goth és Verbes Ernő. — Az Omnia is kedden tart premiert, amelyen egy izgalmas amerikai film: „A baltás ember“ kerül szíre. — Pénteken a Royal Apollóban kerül szíre a szezon első Marlene Dietrich filmje: „A szöke Venus“. Ezt a filmet is Joseph von Sternberg készítette, Marlene Dietrich eddigi nagy sikerének rendezője.

• Lehar Ferenc magyar filmplológusa. A bécsi Sacha műtermében pénteken Lehar Ferenc jelent meg a hangosfilmfővezetőgép előtt. Magyar plológus mondott el a „Volt egyszer egy keringő“ című filmoperettjéhez. A kis film vasárnap este már meg is érkezett Budapestre és kedden Lehar Ferenc saját szavaival konferálja be filmjének budapesti premierjét.

• A kormányzó a Vigszínház gyermekelőadásán. Magas kitüntetést érto Lakner bácsi Gyermek-színházát. Vasárnap megleltette az előadását a Vigszínházban a kormányzó, akit viharos lelkesedéssel köszöntött a közönség. Az „Angyalok“ című regényes gyermekoperett került szíre, sűrű tapsok és újrászólások között.

Hangversenyek

Ma I. filharmoniai hangverseny. Vezetényel: Dohnányi Ernő, közreműködik: Ricci. A főpróbára minden jegy elkelt (nagyreszt bérléthelet). Zsuffolt ház ünnepelet Dohnányi Ernő, nagyserű Alhar-mónikusainkat és a kis hegedűfenomont: Ricciti, akit világhírét föllümlő tomboló sikert aratott. — Jegyek a mai hangversenyre (földszintre még 5 P-től, III. emeletre 2.50–3.50 P) és kedvezményes bérletek az Operánál és Koncertnál (IV, Váci-u. 28. telefon: 88–4–64) kaphatók.

Koncertbérlet: a szezon kilenc nagy este. I. ost pénteken: Ricci szólaghangverseny. II. ost november 28-án: Bécsi Filharmonia, Bruno Walterrel. — Bérletek rendkívüli kedvezményekkel még 26 pengőtől (8 részletben is), egyes jegyek a Ricci-hangversenyre Koncertnál.

KÖZGAZDASÁG

A régi és az új stílus birkózása

(A Reggel tudósítójától.) Az új kormány pénzügyi rendelkezéseit, már azt a keveset, amely eddig a nyilvánosságra került, a közönség természetesen nem fogadta azzal a lelkesedéssel, amellyel a miniszterelnök első programatikuss kijelentéseit kísérte. Csodálkozni ezen egyáltalán nem lehet. *Sehol a világon nem lelkesedik a közönség, ha az adóját emelik és még soha nem sültöttek rántottát úgy, hogy a tojások egészben megmaradtak volna.* Jóban ésszel nem lehet az ellen a kormányzati törekvés ellen remonstrálni, hogy a kormány a munkanélküliség, a téli éhség és nyomor enyhítésére, amely a szép magyar fővárost kísérteties hadseregként tartja megszállva, a lakosság tehetősebb rétegeit új adóval terheli meg.

A nyomor enyhítésére szánt adó biztosítási díj

olyan országban, amely, mint a miénk, a munkanélküliséget nem ismeri. Nem akörül forog a kérdés, fizessünk-e a nyomor enyhítésére pótdadót, hiszen ezt a pótdadót igen jelentős összegben ugyanis fizetjük mindannyian, akiknek az ajtáján a nap minden órájában elesett és éhez ember nem csönget hiába. A kérdés csupán az, *helyes és bölcs megoldás az a tollvadász, amellyel a jövedelmi és kereseti adót 20%-os pótlékkal kiegészítettük az egész vonalon.* Az egész vonalon — tehát lineárisan, azaz a jövedelmi adó minden kategóriáját, az adófelteket minden csoportját egyenlően, megkülönböztetés nélkül, tekintet nélkül arra, hogy a pénzügyi tudomány alapvető tanítása szerint az adó aritmetikus sulya a magasabb jövedelmű csoportokban aránylag sokkal kisebb, mint az alacsony jövedelem után adózott kategóriákban. Ez magyarral annyit jelent, hogy

a nagyjövedelmű adózó sokkal könnyebben viseli a 20%-os pótléket, mint a kisember,

akitől a 20%-os pótlék talán a létminimum határőrségét vonja el, vagy szerény, legszerényebb luxuscigányok, könyv, uszóg, mozi kielégítést teszi lehetővé. Könnyű, egyszerű és gyors dolog az ilyen lineáris adóemelés, fölment minden koncentrált gondolkodás alól, fölszűnnek a teljes komplikált és elmébrült számítások, amelyekre szükség van, mielőtt az adófelteket egyes csoportjai között különbséget teszünk és az adóemelés progresszív ala-

pon hajtják végre, annak a rendkívül elemi megfontolásnak alapján, hogy a magasabb jövedelem után lényegesen könnyebb a fölment adót megfizetni, mint a kis jövedelem után. Az ilyen lineáris adóemelés veszedelmesen hasonlít ahhoz a régi stílushoz, amelyről a miniszterelnök ur velünk együtt oly elítélően nyilatkozott, viszont egy megfontolt és igazságos progresszió a 20%-os nyomorótlék kivételében határozott és tagadhatatlan jele lett volna annak az új stílusnak, amelyet nyugaton és reménykedve várunk. Igaz, hogy a jövedelmi alapadó kivétele már progresszív alapon történik, de ez a progresszió igen mérsékelt s mielőtt általános emelésről, jelentős pótlékról van szó, a progresszív jelleget élesen és határozottan kell fokozni, különben véltünk minden átdöndzser mardis alapja, a szociális igazságosság ellen.

Adópótlékban a lineáris emelés antidemokráciát jelent, a progresszió jelenti a demokratikus és igazságos kormányzati elvet.

Ugyanerre az elvre, a szociális igazság elvére támaszkodik egy másik megjegyzésünk is. Az egyes adók közül pótléktól kell fizetni a jövedelmi adó, a kereseti adó és a társulati adó után. Viszont kimaradt a házaadó és a földadó az egyes adók közül. A házaadóra újabb pótlékot kívetni, belátjuk, lehetetlen, mert a házbérvédelem amúgy is rendkívül magas hányadig van megadóztatva s újabb emelések súlyos és beláthatatlan mozgalmakat idézhetnek föl a lakbértől viszonyok terén. Azt is belátjuk, hogy a földadóra lineáris, minden adózóra kiterjedő pótlékot kívetni lehetetlen. A kis- és középbirtokosok ezrei magát a földadót sem tudják megfizetni, hogyan lehetnek fölük adópótléket követelni? De kérdezzük:

a tehermentes magyar nagybirtok, a tehermentes többbirtokos kategóriák ne járulhatnának hozzá a nyomor enyhítéséhez?

A helyzet ma az, hogy a falusi boltos, iparos, igenis könnyelen megfizeti a 20%-os adópótléket, ellenben a tehermentes latifundiumok nem. Nem kritika kíván ez a néhány közérdeklő megjegyzés lemm, csupán tárgyilagos tanácsadás, figyelmeztetés, hogy az ilyen és ehhez hasonló rendelkezések, nem doloz stílusmódot, hanem inkább améno stílusmódot, nem új, hanem régi stílust jelentenek. Kiss Dezső

Deficit... deficit...

(A Reggel tudósítójától.) A válság, amely talán most csavarint Európa hűvelkiszorítottján, egy nevezőre hozta utórsá valamennyi állam, adóst és hitelezőt, köztársaságot és monarchiát, agrárországot és ipari államot egyaránt.

Dublintól Moszkváig és Stockholmtól Madridig minden államkassza kiürült és minden kormány deficitet zárja le a költségvetési évet.

A nagyok és kicsinyek, a gazdagok és szegények között csupán az a nagy különbség, hogy a nagy államok és a jómódu, demokratikus, északi országok egy kormányzatuk és kisebb-nagyobb anyagi áldozatok árán megússzák a fenyegető veszedelmet s vagy saját vagy tartalékaikból földzik a hiányt, vagy igénybeveszik még mindig intakt nemzetközi hitelüket. De hová és kihez forduljon olyan szegény kis ország, mint Magyarország, amelynek se tartaléka, se érintetlen hitele nincsen, amelynek aranyát és egyéb nemzeti kincsét elvitte a háború, elmosta az infláció és elsodorta fizestendő könnyűkezi gazdálkodása?

Ki segít a magyar államot, ki tölti meg kasszáit minden hónap elsajén, hogy megfizesse tisztjeit és katonáit, hivatalnokait és munkásait?

Ki ad neki kölcsönt, ki nyújt neki segítséget? E percben senki a kerek világon, csak egy: a magyar adófelte! Az elmúlt hét beköszönőit után megtudta minden adóját megfizető polgára az országnak, hogy nemcsak fizetni kell cddijj adóját, de többet kell fizetnie, pontosabban fizetnie, sürűbben fizetnie! Ha pedig így áll a dolog és sajnos, tényleg így áll, akkor a magyar adófelte, akitől a kormány a támogatást és a segítséget várja, joggal elvárhatja, hogy

Ugy ezzel és isszl

Patakynál Bécsben,
mint otthon

Wien I, Spiegelgasse 10

pontosan informálják az államháztartás tényleges helyzete fölül, mert akinek fizetni kötelessége, annak viszont joga van tudni, mikor, mennyit és mire fizessen!

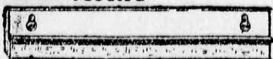
De joga van egyébre is. Joga van megkövetelni, hogy az állam kiadásai az adófelteket bevételeihez alkalmazkodjanak, joga van ahhoz, hogy szegény országától ne követeljék nagy és gazdag államhoz mértezett amardtus fontartását, joga van ahhoz, hogy kormánytelenül és haladéktalanul kitöröljenek minden fölszűnő kiadás az állami költségvetésből és ne történhessék meg, amint ezt egy szellemes magyar pénzügyminiszter mondotta, hogy havonta új milliók hiányokat löjjenek bele a pénzügyminiszter számításába. A jogok föl-sorolásának még nincs vége. A válságba jutott állalat igazgatójától a részvényes megkövetelheti, hogy

tiszta státust

mutasson föl. Anyagi bajokkal küzdő állam kormányának első és mindennél fontosabb kötelessége, hogy tiszta bort öntsön a pohárba. Ne mutasson ki aktívának olyan adóhátraléket, amelyek talán csak egy része lesz behajtható, ne számoljon olyan dohánnyárral, amelyeket sohasem érhet el a piacon, ne gyűjtson eladhatatlan értékeket és ne udvariaskodjon ott, ahol és amikor gyorsan, elszántan és okosan eszelednie kell. A drága pere gyorsan illan és az elliláló percek között talán elshaban a kormány fölött az elmulasztott döntő pillanatot is!...

Szélvédő aiók és ablakok részire

Fémle
Csavar
Nemezbotét

„ABA-LÉC” az egyetlen szabályozható
Kérjen díjtalan ismertetést és bemutatót. Csem és
Háztartás Racionálisító Vállalat BALAZS ARTHUR
egől V. Arany Telefon: 10-9-8-7
János-utca 10

Fővárosi tanár olcsón, részlete, felelőse
széles lezardán, szobá-
ben k észt el 6 decem-
berre magántanulokat.
Budapest VIII, József-utca 26. sz., 1. 2.

× A Nemzeti Bank kimutatása a gyárpar és általában az ipari termelés egyes ágának juttatott devizákról, rendkívül tanulságos olvasmány; sajnos, a közvélemény a politika eseményeire koncentrált figyelemmel kissé fölületesen haladt el mellette. Ébből a kimutatásból kiderül, hogy bármilyen szűkösre zsugorodott is össze külkereskedelmünk, bármilyen nehézségekbe ütközik is a minden körülmények között szükséges devizaösszeg megszerzése, a természetes azon agat, amelyek külföldi nyersanyagokat dolgoznak föl, külföldi géppel dolgoznak, egy napra sem állottak meg, sőt a külföldi áru importjára utalt kereskedelem sem akadt el teljesen: nehezen ugyan, de juttot minden legitim szükségletre deviza. A textilipar és a textilkereskedelem egyedül 100 millió pengét meghaladó devizát vett igénybe, ami az adott helyzetben respektábilis összeg és jele annak, hogy az élet soha sem áll meg s nincs az a dráki törvény, amely az elemi szükségletet át ne történék. Az a devizamennyiség, amellyel, hogy az iparunk csak egy agat említsük, a Textilgyárak, üzemüket folytatták, a mezőgazdasági export révén került rendelkezésükre. A mezőgazdaság csak alacsony árai révén tudott a főmálló kiviteli nehézségek ellenére a külföldi piacokra eljutni, kérdés most már, vajjon a gyárpar a maga árkaalkudatódját ezt az áldozatot tekintetbe veszi-e; tekintetbe veszi-e, hogy a mezőgazdaság kénytelen a maga legitim devizanyereségéről lemondani és pedig túlnyomó részben a gyárpar javára s vajjon például a textilipar áráinál miféle devizárfolyamok jutnak kifejezésre, a hivatalos árfolyamokat számolva-e el, amikor például a fonalárakat megállapítják, vagy mondjuk, bizonyos magasabb árfolyamok? Ha tudniillik ez utóbbi eset áll, akkor a mai devizarend kritikusaának tökéletesen igazuk van, mert nem lehet elvonni a mezőgazdaságtól egy bizonyos legitim árfolyamnyereséget csak akkor, ha ezzel közérdekelt szolgálnak. De közérdek-e egy másik magánérdekeltség nyereségének a növelése, különösen ha ez a magánérdekeltség ezzel az enyálaltan nem szerény nyereséggel szem elégszik meg.

× A fantasztikus magas nyvárakról e héten tárgyal az Arelmező Bizottság. Asztalok és szobafestők körében, akik iparukat eny nélkül nem tudják folytatni, nagy fölháborodást keltenek a 160—170 pengős nyvárak, amelyeket újabb 10—15 százalékkal még föl is emelt a kartell. A magyar eny sokkal drágább a külföldi enyvel, holott termelési költsége nagyon alacsony. Ertesülésünk szerint a kereskedelmi miniszteriumban az az álláspont alakult ki, hogy vagy leszállítják az indokolatlannal magas nyvárakat, vagy föl fogják osztalni az enyvkartell, amely mögött a Hungária Műtrágyagyár áll.

× Mégis fölépünek a városzéli kislakások. (Lesz-e a szerkesztőhöz.) Igen tisztelt szerkesztő ur! A Reggel legutóbbi számában cikk jelent meg arról, hogy tiltakozó gyűlést tartottak a fiatal építézők és tervezők, mert elégedetlenek a városzéli telepítési pályázat eredményével. Rendszerűen ugy van, hogy akik valamely pályázaton díjat nem nyertek, a zsűriben keresik a hibát és az eredményt igazságtalannak minősítik. A magam részéről kijelentem, hogy velem egyetlen egy „befolyásos, nagy állásokban levő építész” sem beszélt, sőt ma sem tudom, hogy kik azok a díjnyertesek, akik valamelyik közismert építész alkalmazottai, avagy munkatársai. Tévédés az is, hogy a kislakások házipusok helyett egy nagy vasbeton tömeghöz épül, ami sok kisiparostól vonja el a munkát és egy „mammut nagyvállalkozónak juttat megint vagyon”. A városzéli kislakások minden valóságtisztes szerint föl fognak épülni, hogy minél több részoruló kisegisztencia jusson munkaalcalomhoz és némi keresethez. E sorok írója volt az, aki mindazokkal, akik ezt a szépen elgondolt építési akciót támogatják, összefogott és eljárt a polgármester urnál és a mérvadó vezető férfiaknál, hogy őket a városzéli kislakások építésének szükségességéről és helyességéről meggyőzze. A telep tehát mihamar föl fog épülni és remélhetőleg minél többen fogják kivenni a részüket a munkából, — a szép eredményt pedig élvezni fogja a főváros közönsége, — Fogadja stb. vágvesseli Wellisch Andor, műépítész, főv. biz. tag.

× A Futura a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Rt. közgyűlésén Ipolyi-Keller Gyula elnöki megnyitójában rámutatott arra a fejlődésre, amely a Futura elmúlt évét jellemzi: külföldi forgalmat 61% kal, a belöldi forgalmat 39% kal növelte. Az intézet gyártóeszköze a ország gyártóeszközének 27% át fogalmazta. Eredményes, kiváló munkásságuknak — elismerésképpen Térti Béla vezérigazgatót ügyvezető alelnökké, dr. Darányi Béla helyettes vezérigazgatót vezérigazgatóvá választották meg. A tiszta nyereség 290.512 P-t, amelyből a részvények 2%-os osztalékára 240.000 P-t fordítanak. A maradvány az 1932.33. üzletévre vitetik át.

TURÁNI magyar perzsái
Budapest II, P6-u. 90

VASÁRNAPI SPORT

Meglepetések vasárnapja:

Kikapott az Újpest a III. kerülettől, csak eldöntetlen ért el a Hungária a Kispesttel szemben

7:1-re verte a Ferencváros a Szegedet. — Győzött Soroksáron a Budai „11” és végül még két meglepetés: Somogy—Bocskai 1:0. — Attila—Nemzeti 2:0

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnap ugyan csak megtérfalta a papírfórmát, mert majdnem minden meccs meglepetéssel végződött. A javuló Ferencváros 7:1-re verte meg a „titkos favorit”-nak kikiáltott Szegedet, ami érthetően nagy örömet keltett zöld-fehér körökben. Folytatódott ez az öröm, amikor a Hungária csak nagykeseresen tudott győznie játékaival eldöntetlen kicsikarva a Kispesttől. A Hungária legföljebb azaz vizsgálhatja magát, hogy az Újpest is kikapott. Az Újpest a rossz óbudai pályán nem tudott nyerni. A nagyok közé mindjebbn kezd betolakodni a Budai „11”, amely Soroksáron nyert meccset. A Bocskai a széles cimmel megfélemlen ezuttal Kaposváron kapott ki. A Nemzeti az

Attilától elszenvedett vereség után a bajnoki tabella utolsó helyére került, míg a Ferencváros most már újra nagy favoritja a bajnoki címnek, mert a Hungária előtt 2, az Újpest előtt 4 ponttal vezet. A tabella a következő:

1. Ferencváros	6	6	—	29:3	12	(—)
2. Hungária	7	5	2	34:12	12	(2)
3. Budai „11”	7	5	1	16:10	11	(3)
4. Újpest	6	3	2	17:10	8	(4)
5. Bocskai	8	2	4	14:16	6	(10)
6. Kispest	6	2	2	16:19	6	(6)
7. III. ker. FC	6	2	1	12:13	5	(7)
8. Szeged FC	6	2	1	12:17	5	(7)
9. Attila	7	2	1	4:20	5	(9)
10. Somogy	7	1	2	9:18	4	(10)
11. Soroksár	7	1	1	14:31	3	(11)
12. Nemzeti	7	1	1	9:23	3	(11)

Az összeroppant szegedi halvesor és védelem fölényes győzelemhez segítette a Ferencvárost

Ferencváros—Szeged FC 7:1 (3:0)

(Hungária-ut. — 5000 néző. — Bíró: Kohányi.) A Ferencváros Takács II. kihagyásával próbálta a csatáros gólképességét följavítani, ami, ha „számszerűleg” sikerült is, korántsem a zöld-fehérek új formációjára támaszkodó kvintett-jének az érdeme, mint inkább annak a következménye, hogy

Szeged védelme, ugyszintén a Somogyival „megerősített” halvesora csúdot mondott.

A már majdnem az egész első ligát végigjátszott Somogyival nagyon rossz vásárt csináltak a szegediek, a két szélső half sem üti meg a klasszist, a máskor megbízható védelem pedig, amely a Hungária, majd az Újpest ellen olyan bravurosan állta meg a helyét, most szinte letargikusán szédeltet a pályán. A csatáros összeállítás sem a legszerencsésebb, a szegedi csapat ügyes vezérkarának tehát hamarosan újra át kell csoportosítani az együttest, hogy újra az a számottevő ellenfél legyen, amelynek a szezon elején indult.

A Ferencvárosban csak a halvesor áruelt el javuló formát. A védelemnek alig volt dolga, a csatáros közül pedig Turai és az új balösszekötő Kovács játéka érdemel dicséretet, míg Toldi a jobbösszekötő helyén hasznavehetetlen volt.

Szeged kezd nappal szemben

és a szegedi kapust rövidesen Sárosi lövése foglalkoztatja. Korányi II. lövése a kapu mellett süvít el. Az 5. percben Kornert ér el a Ferencváros, Kovács Toldihoz játszik, de a jobbösszekötő fejessel Pálunkás, Szeged kapuvédje menti. A vezető gól a 25. percben esik, amikor Tánecz centere Sirály lábáról

Kovács beletalpalásával a gólbá pattan (1:0).

A vezető gólt rövidesen követi a második, ezt a 28. percben

Lyka beadásából Turai rugja.

2:0 után a szegedi csatárosok kerül offenzívába, de támadásai erőtleneek, viszont a 42. percben

Turai beállítja a féldöntést (3:0).

Szünet után a Ferencváros „rákaposol” és hét percben belül Turai révén újabb három gólt szerez (6:0).

Toldi a legkedvezőbb helyzetet is kihagyja, míg a 13. percben

Kohut beadását Kovács fejeli a hálóba (7:0).

A zöld-fehérek továbbra is nyomasztó fölényben vannak, majd engednek az iramból, amire Szeged próbálkozik, de a Ferencváros halvesorával nem boldogulnak. Az utolsó negyedórában ismét a bajnok-csapat rohanoz, de Kohut lövése a kapufáról pattan vissza, Toldi pedig rövid egymásutánban négy gólhelyzetet is kihagy. Végre az utolsóórákban Hada Korányi II. elé kirohan a kapujából, de el-esik, mire

Havas legalább a beesülésgólt rugja a Ferencváros üresen hagyott kapujába.

A második féldőben tíz emberrel játszó Hungária szerencsés eldöntetlen harcolt ki a Kispest ellen — de egy tizenegyes kihagyott

Hungária—Kispest 3:3 (2:2)

(Hungária-ut. — 6000 néző. — Bíró: Barna.) A profibajnokság őszi fordulójának első felében a tabella élen levő Magyarországi Újpest után a Kispest ellen is csak nagy szerencsével menekült meg a vereségtől. Kalmárnak a hátrédsorba való hátravonása nem javította föl a védelmet, viszont még akcióképtelenebb tette a csatársort, amelynek Tieskán kívül Kalmár volt az egyetlen harcos játékosa. Ilyenformán valóban

síralmas volt a kék-fehérek játéka,

akik egyetlen egészséges akciót sem tudtak fölépíteni. halvesoruk és védelmük pedig annyira ingadozott, hogy a meglepően frissen és

telkesen játszó Kispest, ha a szerencse is kissé pártolja, nem érdemtellenül nyerte volna meg a mérkőzést. De az eldöntetlenre is büszke lehet, mint a meccs — erkölcsi győztese.

A Hungáriánál egyetlen csapatrészt és — Barátky kivételével — egyetlen játékost sem lehet kiemelni, mert egyszerűen számalmas volt az a játék, amit a csapat produkált. Jellemző a Hungáriára, hogy a második féldőben, amikor pedig Mandl kiállításja miatt csak tíz ember maradt, sokkal formásabban játszott. Akkor is csapodott ugyan, de végül gólrátörően csapodott. Kalmár az újabb hátrédsorban megbukott. Nagyon rosszul helyezkedett, de nagyszerű fejessel sok veszélyes helyzetet mentett. Weber alkalmatlan a centerhal felülés posztjára, viszont Mandl he-

Nagyon nehéz az óbudai pályán rendszeren futballozni

III. ker. FC—Újpest 3:2 (1:1)

(Nagyszombat-utca. — 3000 néző. — Bíró: Klein A.) Az óbudai futballpálya kies és szűk környezetében kikapott az Újpest. A pálya nem alkalmas ilyen nagyjelentőségű bajnoki meccs megrendezésére, annál is inkább, mert lehetetlenül keskeny bejárataival a legnagyobb telongs és tumultus van. Ráadásul a közön-

Megkezdődtek a beírákozások a városligát

műjépgályán

Az egyleti csarnokban d. e. 9 d. u. 1-ig és d. u. 5-6-ig, vasárnap 9-11-ig.

Leszálított díjak Legelőcsőbb szórakozás

lyén jobb volt, mint az elődje, ami azonban nem nagy dicséret. Szaniszló jól kezdett, de az első féldő végén egészen belezavardott. Ottvári és Szabó III., a két szélső, egészen hasznavehetetlen volt. Cseh II. tuipuha és tul lassu, semhogy a középcsatár posztján boldogulni tudjon, Tieska a legtöbbször „kihagy”, míg az amatőr Konrád III. labdatechnikája már is kitünő, de rutinja még amatőr nivón mozog.

A Hungária kezd, a Kispest a nappal szembeni oldalt választja.

Mikes első akciója nagyon formás, de sokatigéző centerét a belső csatáros lekészi. Konyor átkigyőzők a Hungária védelmén, de Újvári sikerrel lép közbe. A 6. percben Barátky bombáz 30 méterről a kispesti kapura, Dénes kornert árán ment. Konrád III. magas beadása Dénes kezében ragad, míg a kispesti balszárny támadása Mandl II-egyanys hendzén akad meg. A 11. percben szép Ottvári—Konrád III.-támadásból Cseh II. az ellenkező sarokba menthetetlen gólt plaszíroz (1:0).

Rövidesen újabb Cseh-gól fenyeget, mert a szükség-center faképnél hagyja a kispesti védelmet, de a lövést elszelkeskedi. A 19. percben, Weber miatt, a Kispest veszélyeztetet kornerral és rövid offenzívá után sikerül is, a Hungária kapuvédjének jövőtá-ból, kiegyenliteni. A 22. percben ugyanis

Mikes centerét Újvári kiejti, mire a szemfúles Steiner a kapuba segít (1:1).

Barátky—Steiner-„párviadal” után Steiner faképnél hagyja Mandl, de Újvári sikerrel lép közbe. Kispest kornere után Cseh II. kapufája is kornert eredményez. A 34. percben Szaniszló kornert árán szereli a kispesti jobbszárny akcióját és

Szenes magas centerét Steiner villámgyorsan a hálóba továbbítja (1:2).

A Hungária kissé rákaposol és Dénes, a kispesti kapu segítségével, a 40. percben sikerül is egalizálnia.

Cseh II. beadását Dénes a mezőnyben elcsipli, de Tieska a labdát a kezéből a kapuba kitorja (2:2).

A kék-fehérek újabb témpörösítésre kornert eredményez.

Szünet után Mandl nélkül lép a pályára a Hungária, akit ugyanis a bíró, a határbíró megsértése miatt kiállított.

Weber áll be Mandl helyére, a halvesor pedig Ottvári—Barátky—Szaniszló-formációban játszik tovább. Szemere kézzel akasztja meg a Hungária-balszárny támadását, de a büntető szankció, a 11-es elmarad. Szintelen, csapadókó játéok közben a Hungária, majd a Kispest rug egy-egy kornert, a 17. percben pedig, amikor Szabó III. támadását gáncsál akasztja meg Szemere,

végre II-est diktál a bíró, de Barátky olyan gyöngéren plaszíroz, hogy a vetődő Dénes el tudja fogni a labdát.

A 19. percben Steiner föltűnő leszállásból indít támadást,

a Hungária formálisan leáll és Szenes „kényelmes” gólt rug (2:3).

A „finisben” végleg elveszti a fejt a már addig is hibát hibára halmozó bíró és az egyre jobban rétkelenkedő játékosok között úgy próbál rendet teremteni, hogy a 21. percben

a szabadrugásra leállított labdát ismétetlen elrugó Szenest kiállítja.

A Hungária „eszonka” csatásora kapkod, végre Cseh II. szép fejessel kísérletezik, de Dénes bravurosan ment. Az utolsó negyedórában Barátky és Cseh II. helyzet cserélnek, ami szerencsés kabbalának bizonyul, mert a 34. percben

Konrád III. centerét Tieska 12 méterről a jobb-sarokba plaszíroz (3:3).

Mint az Újpest ellen, a Kispest ellen is tehát Tieska mentette meg a Hungária veretlenségét. A 40. percben

Steiner beletalpal Weberbe, aki visszarug, mire a bíró Webert kiállítja.

Szabó III. centeréből Barátky a győztes gólt fejlethető, de a labda centiméterekkel a kapu mellett siklik el. Az utolsó percben szabadrugáshoz jut a Hungária, de Steiner, a bíró asszisztálása mellett, addig igazítja a labdát, amíg a játékdíj letelik.

Barna Bélára a jövőben nem szabad I. osztályu ligamérkőzés vezetését rábízni.

séget még udvariattlan és goromba jegyződök is fogadták és furcsa, hogy éppen a III. ker. gondnok, Nagelbach ur járt elől a hozzázmenértésben. Ilyen módszerrel azért egészen elriasztja a III. kerület azt a kevés közönséget is, amennyi van. A meccs különben mindvégig heves, változatos és izgalmas küzdelmet

MTK sporttelep, Hungária-ut
1932 október 30-án, vasárnap d. u. 2 órakor labdarugó márközés

Németország—Magyarország
válogatott csapatai között

Délben 12 órakor

Csehszlovákia—Magyarország
amatőr válogatott csapatai között a Közép-európai Amatőr Kupáért

A Hungária-úti kettős mérkőzés közönsége nézze meg a Színházi Élet szerdái számdt. Akiknek a képe bekeretezve megjelenik

20-20 P-t kapnak a Színházi Élettől

hozott. Az Újpest a nehéz környezetben mérkeltebb formát mutatott, viszont a III. ker. nagyobb lelkesedéssel magához ragadta a győzelmet.

A III. ker. más 3:1-re vezetett, ekkor az Újpest kilánkszerűen hagyott egy 11-es, amellyel pedig eldöntetlenné tehetné volna a meccset.

Erős iramban indult a játék, az első komolyabb akció azonban csak a 12. percben történt, Jakube szépen szöktette P. Szabót, akinek futballban átvágott labdját Farkas a gyors védelem mellett lekészte. A 15. percben Auer került lövőhelyzetbe, labdája azonban kapu mellé jutott. Utána a kerületiek is hevesen támadtak s a 19. percben gyors egymásutánban két eredménytelen sarokrugás értek el. A 24. percben Fenyvesi szabadrugásából Kármán felső kapucécre fejelte a labdát, majd Dömötör rohant le a balszélen, akinek éles lövése Achnak adott munkát. A 32. percben

Lutz és Fenyvesi összjátékából az utóbbi a vetődő Acht mellett védhetetlen gólt lőtt (1:0).

A gól után az Újpest erősített s a 44. percben Auer szabadrugásból kiegyenlített (1:1).

Kerületi támadásokkal indult a második félidő s már az 1. percben

Blaskó góljával ismét vezetéshöz jutottak (2:1).

A gyors gól után az újpesti együttes erősen beszorította ellenfelét, eredményt azonban nem tudott elérni. A 19. percben Blaskó kétszer egymásután lőtt közelről közelről kapura, első lövése Acht ídáról, míg a második a kapufőről pattant a mezőnybe. A 22. percben Kovács kezelése miatt a 16-os vonalról szabadrugást ítélt a bírő.

Fenyvesi lövését Dömötör juttatta hálóba (3:1).

Hosszabb ideig tartó, hullámzó játék után a 38. percben P. Szabót büntetőterületen belül fölvágták, a megítélt 11-esét Jakube kapu mellé rugta!

Az Újpestnek csak a 40. percben sikerült szépítene az eredményen, midőn

Farkas ivelt lövése a kifutó Gallina feje fölött a hálóba esett (3:2).

Eredménytelen Újpest-támadásokkal ért véget a mérkőzés.

A Soroksár jobban reklamál, mint futballozik

Budai „II” — Soroksár 3:1 (2:1)

(Soroksár. — 600 néző. — Bíró: Széll.) A győngérmájú budaiak minden megerőltetés nélkül könnyen győztek a labdát tologató soroksáriak ellen. Az új kapus, Augusztiнович több veszélyes gólhelyzetet tett ártalmatlanná.

A budaiak mindjárt a kezdés után megszerezték a vezetést. Az első lefutásból

Polgár labdája a kifutó kapus mellett a hálóba került (1:0).

A budaiak a további támadások során csak két sarokrugást értek el. Végre a soroksári csatársor is támadásba lendült és

Kautzkyknak sikerült kiegyenlítenie (1:1).

A gól után a már-már ellaposodó játék megélenkült. A váltakozó támadások után a budaiak a leszállásban lévő

Röck révén ismét megszerezték a vezetést (2:1).

A bíró a soroksáriak heves tiltakozása ellenére sem változtatta meg ítéletét.

Szünet után a budaiak továbbra is fölénnyben voltak.

Sztanisk Röck beadásából a kapu előtt álldogáló hátvédek között kényelmesen a hálóba helyezte a labdát (3:1).

Egyetlen gólcsockát sem tudott rugni a híres Bocskai csatársor Somogy—Bocskai 1:0 (1:0)

(Kaposvár. — 800 néző. — Bíró: Rubint.) A Bocskai gólképtelen játéka folytán váratlan győzelemhez jutott a Somogy, amelynek csapatában jól játszott Jókai, Miklós, Jós közvetlen védelem, kívülül Halas, Berecz és Galambos. A Bocskaiból Vágó, Janaszó hátvéd-pár, Remmer és Vincze.

A Somogy kezdte a nagyrámú játékot. A 30. percben Tunyghy tisztára játszotta magát, de lövése elkerülte a kapufát. A mérkőzés egyetlen gólja a 45. percben esett.

Tunyghy beadását Galambos a 16-osról bombaszerű lövéssel a hálóba lötte.

Ujrakezdesre már nem is volt idő.

A második félidő elején a Bocskai 20 percig erős iramot diktált, de utána kifulladásra visszaesett és Somogy-fölény következett; a 42. percben a Bocskai-nak alkalma lett volna kiegyenlítenie, amikor Vincze a kifutó Jókai fölött a kapu fölé helyezte a labdát.

Ausztria nyerte meg a második Európa-Kupát

Ausztria—Svájc 3:1 (1:0)

Bécs, október 23.

(A Reggel tudósítójától.) A bécsieknek a Práterben levő új Stadionjában, 40.000 néző előtt, vasárnap játszotta le Ausztria válogatott csapata utolsó Európa-Kupa-mérkőzését a följavult svájciak ellen. Az osztrákok győzelme természetesen nem volt kétséges.

Az osztrák csapat mindvégig fölénnyben volt, Imhof centerhalf és Weiler hávéd azonban bravurosan romboltak, úgy, hogy az első félidőben mindössze egy gólt szerzett Ausztria.

A gólt a 15. percben a jobbszékező Müller (WAC) rugta, aki különben a csatársor leggyöngébb embere volt.

Szünet után följavultak az osztrákok és Schallnak a 18. és 22. percben lött góljaival már 3:0-ra vezettek,

amire a svájciak kerültek fölénnybe, de a kapu előtt nem volt szerencsésük, úgy, hogy

Abegglen II. jobbszékezőnek a 24. percben lött góljával

csak szépíteni tudtak az eredményen.

Az Európa-Kupa állása most így fest:

1. Ausztria	8	4	3	1	19:9	11	(5)
2. Olaszország	7	3	3	1	13:9	9	(5)
3. Magyarország	8	2	4	2	17:15	8	(8)
4. Csehszlovákia	7	1	3	3	16:18	5	(9)
5. Svájc	8	2	1	5	16:30	5	(11)

Amalóeredmények: Törökvs.—FTC 3:2 (3:1), URÁK—VI. ker. FC 3:2 (1:0), BSKZRT—33 FC 2:1 (0:0), MÁVAG—EMTK 3:1 (1:1), Elektromos—BSE 1:0 (0:0), BEAC—MTK 2:1 (1:0), UTE—Fer. Vasutas 7:1 (3:1).

A gólképtelenségét nem, de a meccset elvesztette a Nemzeti Attila—Nemzeti 2:0 (1:0)

(Miskolc. — 1000 néző. — Bíró: Himmler.) A Nemzeti csatárai szokászerint gólképteleneknek bizonyultak, csak sarokrugásokat tudtak kieroszakolni, amelyek eredménytelenek maradtak. Az Attila a második félidőben mutatott fölénnyével megérdemelten győzött.

Az Attila már az első percben magához ragadta a játék irányítását és szép lefutásokkal veszélyeztette a Nemzeti kapuját. A 25. percben a Nemzeti kapuja előtt veszélytelenek látszó helyzetben a Nemzeti védelme megállt s

Mátéfi pár méterről megszerezte az Attila vezető gólját (1:0).

A félidő hátrálvól részben változatos mezőnyjáték alakult ki.

A második félidő első percsében az Attila kormort ért el, de nem tudta értékesíteni. A Nemzeti ellen-támadásánál, az 5. percben Szemző kapus túl korán vetődött a labda elé s Bán az utolsó pillanatban mentette meg az Attila hálóját a góltól. Mindkét csatársor több helyzetet hagyott kihasználatlanul. A 18. percben esett az Attila második gólja, amelyet Virág szerzett közeli védhetetlen lövéssel (2:0).

Barsi távollétében Szabó nyerte a Mikler-vándordíjas 800 méteres siffutást

(A Reggel tudósítójától.) Az MTK vasárnap délelőtti rendezte vándordíjas atletikai versenyét a BBTE Széll Kálmán-terti sporttelepén. A legszebb verseny a 800 méteres siffutás volt, amelyben Szabó Miklós győzött, de méltó ellenfele volt a jó idét futó Vértés. Eredmények:

- 100 m. siffutás (Rákos-díj): 1. Kovács (BBTE) 11.1 mp. 2. Hermann (FTC) 11.1 mp. 3. Kovács (FTC) 11.4 mp. 800 m. siffutás (Mikler-díj): 1. Szabó (MAC) 1 p. 58 mp. 2. Vértés (ESC) 1 p. 58.4 mp. 3. Ignácz (TFSC).
- 400 m. siffutás (II. oszt.): 1. Gyenes (MTK) 53.5 mp. 2. Varga-Papp (BSZKRT) 54.4 mp. 3. Maurer (Testvérség) 55.4 mp.
- 5000 m. siffutás (I. oszt.): 1. Piros (BBTE) 16 p. 02 mp. 2. Hermann (Törökvs) 16 p. 12 mp. 3. Gergely (BBTE).
- 400 m. gátfutás (II. oszt.): 1. Molnár (Törökvs) 61 mp. 2. Kajáry (BSZKRT) 62.8 mp. 3. Kalovics (FTC) 63.2 mp.
- Magasugrás (előnyverseny): 1. Varga-Papp (BSZKRT) 180 cm. (16 cm. e.). 2. Gulai (BBTE) 178 cm. (18 cm. e.). 3. Duha (KAC) 178 cm. (18 cm. e.).
- 4x1500 m. staféta (I. oszt.): 1. ESC 17 p. 49.2 mp. 2. MAC 17 p. 50.2 mp. 3. MTK 17 p. 55.6 mp.
- 4x1500 m. staféta (junior): 1. MTK 18 p. 22 mp. 2. UTE 18 p. 28.6 mp. 3. FTC 18 p. 40.8 mp.

Müller (Duna SC) és Sipos Annus (BSE) győztek az MTK asztaltenniszversenyén

(A Reggel tudósítójától.) Nevéhez nem méltó keretben, győngé rendezésben fejezte be vasárnap este az MTK asztaltenniszversenyét, amelyen a DSC játékosai domináltak. A férfi egyesben Müller (Duna SC) győzött a világbajnokok távollétében, a női egyesben pedig a kitűnően játszó Sipos Annus (BSE) legyőzte Mednyánszky Mariát. Eredmények:

- Férfi egyes: 1. Müller (DSC), 2. Földi II. (DSC), Döntő: 15:21, 21:13, 24:22, 21:19, 21:14. 3. Házi (DSC) és Surányi (KISOK).
- Női egyes: 1. Sipos Annus (BSE), 2. K. Mednyánszky Mária (MTK), Döntő: 21:15, 22:20, 14:21, 21:13, 3. Rázné (MTK) és Sipos II. (BSE).
- Férfi páros: 1. Glancz—Házi (DSC), 2. Földi II.—Szegedi (DSC), Döntő: 19:21, 23:21, 21:16, 21:14. 3. Müller—Földi I. (DSC) és Boros—Nyitrai (MTK).
- Férfi páros: 1. Boros—K. Mednyánszky Mária (MTK), 2. Glancz (DSC)—Sipos Annus (BSE), Döntő: 21:19, 21:14, 22:24, 14:21, 23:21. 3. Nyitrai—Rázné (MTK) és Barna II. (MTK)—Sipos II. (BSE).

A II. ligában derby volt a Vasas és a Taxi FC között, amelyet a Vasasok 2:1 (1:0) arányban nyertek meg. További eredmények: SZNFC—Csepel 8:2 (6:0), Vac FC—Budafok 3:0 (2:0), Drasche—Rákospalota 3:0 (1:0), Bak FC—Shell 2:1 (1:1), Phöbus—Droguita 7:0 (1:0).

Standard LORD

Ha kevés pénzért elegánsan akar ruházkodni.
keresse föl a „Dívat irl-szabóságot”, Erzsébet-kört I. I. emelet, ahol finom fűz és téli szövetekből rendelésre férfifűzőt, átmeneti vagy téllakabátot mérték után 50 és 60 pengőért készítenek. Vidékre minták bérmentve.

INGYEN

BUTOR FEHERNEMŰ FÜTES ES FÜRDŐ használattal

hónapos szoba

már 60 pengőtől kapható Zsigmond u. 38—40. Telefon 517—35

YO-YO

fából reklámyomással 12 fillértől

Gyártja: NEUMANN N. VII. Akácfa-u. 54. Tel.:461-30

Celluloid ajtóvédő

megvéd kopástól, piszkolódástól, minden színbén és formában készült. Higiénia, Celluloid-far. Veszélykeveseli: Bojár és Társa, III. Margitsziget, Tel. 28-7-25

Westend Szálloda

Berlin-tér 3
Nyugati p. új épületében Kizárólag utcai szobák!

3-4 P-ös szenzációs árakért

Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz. — Oleo hónapos szobák kaphatók

Valdó ezüst óralánc

és egy valdó svájci óra legmodernebb 3 évi jóállással ossz. P. 6.90

2 darab 14 karátos arany 19.- jegyűről összesen... P. 19.-

Zalogéledulát és tört aranyat legmagasabb áron veszünk!

Csak **SSELINGERNÉL** Calvin-tér 3. Vidékre utánvétel!

Horváth-kertnél, Vérmezőnél

2-, 3-, 4-5 szobás legmodernebb lakás esztelen központi fűtéssel és melegvízzel azonnalra is kapható. Telefon: 52-7-80.

Modern kerli, réz- és vasbutor, gyermek-kocsik

nagy vá- Hikker gyárában

Árkað basár, V I. Dolány-u. 22

Gyár VII, Holló-uca 3

Javitást vállalok

Az Ojság

holnap száma a legszenzációsabb vicceket hozza. Nagy Imre regényében mindenki benne van! Az minden újságárúsnál kapható.

Gyöngye férfiaknak

válászhályeg ellenében, díjmentesen kapható szexuális tájalányom ismertetőt. Cim: „Patent 402”, Cluj (Kolozsvár), Románia, postafiók 1

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Lázár Miklós.

Világosság könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.